

sim a populo pro Cappuccinis habeantur et reputentur, ac illis tanquam talibus eleemosynae et oblationes elargiantur, non sine eorundem Cappuccinorum, qui eâ ratione eleemosynis huiusmodi, ab aliis suo nomine interceptis, frustrati remanent, praeiudicio et incommodo, sed etiam gravi dictae plebis offensione et scandalo, dum, quos disciplinae regulari ipsorum fratrum Cappuccinorum mancipatos credit, eis pecuniarum usum ac rerum commercium permitti intuetur. Quocirca nos, rationi consonum esse rati, ut, qui in observantia vitae regularis uniformes non sunt, iidem etiam habitus delatione distinguantur, in praemissis ad evitandas confusiones et contentiones, quae, nisi habitus utrinque distinguatur, oriri possent, providere volentes, ac singulas litteras praedecessorum huiusmodi et in eis contenta quaecumque pro expressis habentes, et harum serie approbantes et confirmantes, atque etiam innovantes, motu proprio et ex certâ scientiâ nostrâ statuimus et ordinamus, quod ex nunc de cetero perpetuis futuris temporibus huiusmodi fratres Tertiarii nuncupati dicti Ordinis fratrum Minorum Conventualium in regno Siciliae existentes, et sub obedientiâ et curâ dicti vicarii generali Cappuccinorum pro tempore existentis non permanentes, ad instar aliorum fratrum eiusdem Ordinis Minorum Conventualium ibidem degentium, non solum cappuccium rotundum, ut praefertur, sed etiam habitum eiusdem coloris, cuius est habitus dictorum fratrum Conventualium (videlicet Berrettini nuncupati) ut propterea a Cappuccinis fratribus facile discernantur, deferre debeant et teneantur; alioquin, si secus fecerint, post sex menses ab intimatione praesentium, poenas Constitutionum Pauli et Pii praedictorum incurrant eo ipso. Decernentes, praesentes litteras de subreptionis vel obreptionis vitio, aut intentionis nostrae vel alio quopiam de-

fectu, etiam ex eo quod interesse habentes vocati non fuerint, seu quocumque alio praetextu, notari, impugnari, invalidari, retractari, aut in ius vel controversiam revocari, seu adversus eas quodcumque iuris, gratiae vel facti remedium impetrari nullo unquam tempore posse; sicque per quoscumque iudices ordinarios vel delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, ac sanctae Romanae Ecclesiae cardinales (sublatâ eis et eorum cuilibet quavis aliter iudicandi et interpretandi facultate et auctoritate) iudicari et definiiri debere, irritum quoque et inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari. Et nihilominus universis, et singulis dicti regni locorum Ordinariis, in quorum dioecesibus fratres Tertiarii Ordinis Minorum Conventualium huiusmodi pro tempore degent, per praesentes committimus et mandamus, ut per se, vel alium, seu alios, praesentes litteras et in eis contenta quaecumque, ubi et quando opus fuerit, ac quoties pro parte Cappuccinorum praedictorum, vel aliorum, quorum intererit, fuerint requisiti, solemniter publicantes, faciant auctoritate nostrâ litteras, et in eis contenta huiusmodi, ab omnibus ad quos spectat et spectabit quomodolibet in futurum, sublato quocumque exemptionis privilegio, inviolabiliter observari; contradictores quoslibet et rebelles per praedictas, aliasque sententias, censuras et poenas, aliaque iuris et facti remedia, appellatione postpositâ, compe-scendo, ac, legitimis super his habendis servatis processibus, ipsas sententias, censuras et poenas etiam iteratis vicibus aggravando, invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii secularis. Non obstantibus praemissis, ac apostolicis, nec non in provincialibus et synodalibus conciliis editis, specialibus vel generalibus constitutionibus et ordinationibus, necnon

statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis, etiam sub quibuscumque tenoribus et formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus et insolitis clausulis, nec non irritantibus et aliis decretis, etiam motu, scientiâ et potestatis plenitudine similibus, in genere vel in specie, ac aliâs quomodolibet concessis, approbatis et innovatis, quae omnia adversus praemissa nullatenus suffragari volumus, contrariis quibuscumque; aut si fratribus Tertiariis praedictis, vel quibusvis aliis, communiter vel divisim, ab Apostolicâ sit Sede indultum, quod interdicti, suspendi, vel excommunicari non possint per litteras apostolicas non facientes plenam et expressam ac de verbo ad verbum de indulto huiusmodi mentionem. Volumus autem, quod praesentium transumptis, etiam impressis, manu publici notarii subscriptis, et sigillo alicuius personae in dignitate ecclesiasticâ constitutae munitis, eadem fides ubique in iudicio et extra adhibeatur, quae praesentibus adhiberetur, si essent exhibitae vel ostensae. Datum Tusculi, sub annulo Piscatoris, die IV octobris MDLXXXI, pontificatus nostri anno decimo.

*Gregorius Papa XIV,
ad perpetuam rei memoriam.*

*Beati Francisci confessoris Sodalitas, etc.
(Omittitur residuum, quia legitur in
Constitutione xxvii, tom. ix, pag. 442).*

Sed cum nonnulli habitum nomenque cappuccinorum deferrent;

§ 2. Cum itaque, sicut dilectus filius procurator generalis eorundem fratrum Cappuccinorum, totius Ordinis huiusmodi nomine, nobis nuper exponi fecit, nonnulli in Hispaniarum, Galliae, et aliorum fortasse regnorum seu provinciarum, nec non in aliquibus Italiae partibus, nomen et habitum eorundem fratrum Cappuccinorum sibi vendicent;

Gregorius pro § 3. Nos praemissis, quantum cum Do-

mino possumus, obviare volentes, supplicationibus eiusdem procuratoris nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, de venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. cardinalium negotiis regularium praepositorum consilio, locorum Ordinariis in eisdem regnis et provinciis existentibus per praesentes committimus et mandamus, ne nomen vel habitum praefatorum fratrum Cappuccinorum ab aliis quibusvis religionis, seu cuiuscumque Ordinis, societatis vel instituti regularibus, sub quovis praetextu imposterum sibi vindicari aut usurpari permittant, sed constitutiones apostolicas dictorum Gregorii XIII et Gregorii XIV praedecessorum huiusmodi per ecclesiasticas censuras et poenas observari faciant.

§ 4. Non obstantibus constitutionibus, et ordinationibus apostolicis, ceterisque contrariis quibuscumque. Contraria tollit.

§ 5. Volumus autem, quod praesentium transumptis, etiam impressis, manu publici notarii subscriptis, et sigillo alicuius personae in dignitate ecclesiasticâ constitutae munitis, eadem fides ubique in iudicio et extra adhibeatur, quae praesentibus adhiberetur, si essent exhibitae vel ostensae. Exemplis adhiberi.

Datum Romae, apud sanctum Petrum, sub annulo Piscatoris, die IX decembris MDCXXI, pontificatus nostri anno I.

Dat. die 9 decembris 1621, pontif. anno I.

XLVII.

Ampliatio, et extensio facultatis fratribus Minoribus Ordinis sancti Francisci de Observantiâ Discalceatis, in regnis Hispaniarum commorantibus, nova loca erigendi, servatâ formâ sacrorum canonum, et concilii Tridentini, ceteris non obstantibus, ad fratres eiusdem Ordinis citra montes degentes.

1 Ed. Main. legit vindicare ... usurpare (u. r.)

2 Huiusmodi facultatis concessionem habes in Pauli V Const. L. Ad uberes (in h. n. edit. LII,

Gregorius Papa XV,
ad perpetuam rei memoriam.

Paulus V hinc
sca fratribus li-
centiam concessit
si nova loca in
Hispania recel-
piendi, servata
forma Concilii
Tridentini sess.
xxiii, cap. i De
Regul.

§ 1. Alias felicitatis recordationis Paulus Papa V praedecessor noster per suas in simili forma Brevis sub die v^o septembris MDCVI expeditas litteras, motu proprio et ex certa scientia ac mera deliberatione suis, deque apostolicae potestatis plenitudine, Ordinis fratrum minorum sancti Francisci de Observantia Discalceatorum, seu Recollectorum nuncupatorum, superioribus, ut ubique locorum domus et monasteria, servata forma sacrorum canonum et concilii Tridentini, de sola licentia Ordinariorum, nullo aliarum personarum cuiusvis Ordinis regularium requisito consensu, condere, fundare et erigere valerent, licentiam et facultatem concessit et indulsit, prout in dictis litteris, quorum tenores praesentibus pro expressis haberi volumus, plenius continetur.

Eamque Gregorius extendit ad eosdem fratres e fra montes.

§ 2. Nunc vero nos, ad uberes et suaves fructus, quos dilecti filii fratres Ordinis praedicti strictioris Observantiae² Reformati nuncupati citra montes commorantes in militanti Ecclesia, cuius regimini divina disponente clementia praesidemus, in dies afferunt, mentis nostrae aciem convertentes, ad ea, quae eorumdem fratrum citra montes commorantium domorum et locorum regularium augmento conducere possunt, libenter intendimus, prout conspicimus in Domino salubriter expedire. Itaque, ultimo dictos fratres Reformatos citra montes huiusmodi specialibus favoribus et gratis prosequi volentes, et eorum singulares personas a quibusvis excom-

tom. xi, pag. 351): sed plenius cernas Constit. approbationis religionis dictorum fratrum per Clem. VII Const. xxiv Religionis tom. vi, p. 113.

¹ Praedicta Pauli V constituti in loc. cit. legitur data iv septembris (R. T.).

² Vel legendum Observantiae vel de Observantia (R. T.).

municationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causa latis, si quibus quomodolibet innodati existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes, et absolutos fore censentes, motu proprio et ex certa scientia ac matura deliberatione nostris, deque apostolicae potestatis plenitudine, litteras Pauli praedecessoris huiusmodi, cum omnibus in eis contentis clausulis, decretis, ac derogationibus, ad praedictos fratres Reformatos citra montes commorantes, ut praefertur, tenore praesentium extendimus, eorumdemque fratrum citra montes commorantium superioribus, ut ubique locorum citra montes domos et monasteria, servata forma sacrorum canonum et concilii Tridentini, de sola Ordinariorum licentia, nullo aliarum personarum cuiusvis Ordinis regularium requisito consensu, condere, fundare et erigere libere et licite valeant, auctoritate apostolica, earundem tenore praesentium, licentiam et facultatem concedimus et impertimur.

§ 3. Non obstantibus omnibus illis, quae idem Paulus praedecessor in suis litteris praedictis voluit non obstare, ceterisque contrariis quibuscumque.

Derogat contrariis.

Datum Romae, apud sanctum Petrum, sub annulo Piscatoris, die xxiii decembris MDCXXI, pontificatus nostri anno I.

Dat. die 23 decembris 1621, pontif. anno I.

XLVIII.

Confirmatio constitutionum a Congregatione Clericorum Pauperum Matris Dei Scholarum Piarum pro felici eius regimine editarum.

Gregorius Papa XV,
ad perpetuam rei memoriam.

Sacri apostolatus ministerio per abundantiam divinae gratiae, nullo licet me-

Prooemium.

rito nostro, praepositi, ad ea, per quae christifidelium, praesertim sub suavi religionis iugo et in humilitatis spiritu Altissimo famulantium, felici, prosperaeque directioni consulitur, libenter intendimus, et his quae propterea facta esse dicuntur, ut ab omnibus quos illa concernunt inviolabiliter observentur, apostolici muniminis firmitatem adiicimus, prout in Domino conspicimus salubriter expedire.

Clerici congregationis Scholarum Piarum suas edunt Constitutiones.

§ 1. Cum itaque, sicut dilecti filii praepositi et clerici Congregationis Pauperum Matris Dei Scholarum Piarum nobis nuper exponi fecerunt, ipsi pro felici et prospero eiusdem Congregationis statu atque regimine diversas constitutiones fecerint, illasque in unum volumen redegerint, tenoris subsequenter, videlicet: (*Omittitur tenor earum constitutionum, quia illae sunt impressae in libro particulari, qui asservatur in archivio huius Congregationis, et in quolibet illius monasterio habetur*);

Demum capitulum generale supradictas constitutiones immutare aut infringere, nisi ex sex capituli partibus quinque concurrant, non posse, volumus atque statuimus ad omnipotentis Dei gloriam et proximorum utilitatem¹.

Quas confirmat Pontifex.

§ 2. Nos, inviolabili dictarum constitutionum observationi, quantum cum Domino possumus, consulere, dictosque praepositi et clericos specialibus favoribus et gratis prosequi volentes, et eorum singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causa latis, si quibus quomodolibet innodatae existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes, et absolutos fore censentes, sup-

¹ Nisi huius pericopes verba pertineant ad ipsum librum Constitutionum viderentur potius transferenda ad finem § 2 vel 3 (R. T.).

plicationibus eorum nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, de venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. cardinalium negotiis episcoporum et regularium praepositorum consilio, constitutiones praedictas, omniaque et singula in eis contenta, apostolica auctoritate, tenore praesentium, perpetuo approbamus et confirmamus, ac illis perpetuae et inviolabilis apostolicae firmitatis robor adiicimus, omnesque et singulos tam iuris quam facti, et quosvis alios defectus, si qui in praemis- sis, aut eorum aliquo quomodolibet intervenierint, supplementis.

Ac praecipit observandi.

§ 3. Decernentes, modernos et pro tempore existentes dictae Congregationis praepositi et clericos, aliasque personas, ad plenariam earundem constitutionum observationem, prout illae eos concernunt, teneri et obligatos existere et fore, et ad id etiam sub censuris ecclesiasticis et aliis in constitutionibus praedictis contentis poenis cogi et compelli posse, sicque per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Derogatio contrariorum.

§ 4. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ceterisque contrariis quibuscumque.

Transumptis da sola fides.

§ 5. Volumus autem, quod praesentium transumptis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo personae in dignitate ecclesiasticae constitutae munitis, eadem prorsus fides adhibeatur, quae adhiberetur ipsis praesentibus, si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Petrum, sub annulo Piscatoris, die xxxi ianuarii MDCXXII, pontificatus nostri anno I.

Dat. die 31 ianuarii 1621, pontif. an. I.

XLIX.

Ludovicus Francorum rex admonetur, ut damnis occurrat, quae catholica doctrina patitur ex libris, qui in Galliarum regno vulgantur¹.

Charissimo in Christo filio nostro Ludovico, Francorum regi christianissimo, Gregorius Papa XV.

Charissime in Christo filii noster, salutem et apostolicam benedictionem.

Nuncium de negotio fidei acturum commendat.

§ 1. Reddet maiestati tuae has litteras venerandus frater Octavius archiepiscopus Tarsensis, nuncius noster, ac simul nostro nomine de negotio tecum aget, quod nobis magna, ut oportet, curae est, nec maiestati tuae minoris erit, ut nos certo sperare iubet singularis, ac toto orbe illustris honoris Dei ac fidei catholicae zelus tuus.

Libros contra puritatem catholicam fidei in Gallia publici iuris factos esse dolet.

§ 2. Agitur enim de sincerae fidei catholicae doctrinae in isto florentissimo regno tuo defensione adversus diabolicas insidias nonnullorum, qui scriptis eam inquinare et evertere conantur, nihil facientes, quod ministrorum tuorum nomen gerunt, quinimo sub tali nomine libros pestilentes in publicum edere praesumunt. Id quod non dubitamus fore, quin maiestatis tuae piissimum animum graviter offendat, ac huiusmodi gravibus et periculis malis providentiâ et auctoritate sua occurrat.

Ludovicus regem hortatur, hisce malis occurrat.

§ 3. Quod ut praestet, non quod opus esse arbitremur, sed pro nostri officii debito, maiestatem tuam in Domino hortamur et rogamus. Obsequium certe Deo gratissimum reddet, ac nobis gratius facere nihil poterit. Cetera a nuncio cognoscet, cui eandem fidem habere maiestatem tuam cupimus, quam nobis haberet.

Datum Romae, apud sanctum Petrum,

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

sub annulo Piscatoris, die IV februarii MDCXXII, pontificatus nostri anno I.

Dat. die 21 februarii 1621, pontif. anno I.

L.

Confirmatio unionis Congregationis fratrum Discalceatorum Ordinis Eremitarum S. Augustini, in regno Siciliae antea erectae, Congregationi Italiae eiusdem Ordinis.

Gregorius Papa XV, servus servorum Dei, ad perpetuam rei memoriam.

Pastoralis officii nobis (meritis licet imparibus) desuper commissi cura postulat, ut ad ea, per quae fidelium quorumlibet, praesertim religiosorum, eorum maxime, quos una religio et unum professionis vinculum invicem copulavit, quieti consulitur, ad hoc, ut nulla eos dissensio dissecet, nullave immutatio perturbet, sed ipsi mutuâ charitate coniuncti ceteris exemplo proficiant, libenter intendamus; ac ea, quae propterea provide decreta fuisse comperimus, ut firma perpetuo et illibata persistant, cum a nobis petitur, apostolico munimine roboramus.

§ 1. Cum itaque, sicut exhibita nobis nuper pro parte dilectorum filiorum religiosorum Congregationis fratrum Discalceatorum Italiae nuncupatorum, Ordinis fratrum Eremitarum S. Augustini, petitio continebat, quod cum aliis nonnulli religiosi Ordinis fratrum Eremitarum eiusdem sancti Augustini reformationem et observationem regularem, ad regulae ipsius sancti Augustini necnon decretorum felicis recordationis Clementis papae VIII praedecessoris nostri super reformatione dicti Ordinis editorum praescriptum, in regno Siciliae introducere intenderent, reco-

Prooemium.

Huic Ordini in Sicilia instituto Paulus Papa V concessit ecclesiam sanctae Mariae de Catena Panormitanam.

¹ Particulae quod cum aptius deleterentur (R. T.).

lendae memoriae Paulus Papa V, etiam praedecessor noster, ipsis et aliis regularibus huiusmodi, sub reformatione et observantiâ praedictis vitam acturis, ecclesiam sanctae Mariae de Catena nuncupatae Panormitanam, quae per beneficiatos ad nominationem communitatis et hominum civitatis Panormitanam quolibet anno mutari solitos regi consueverat, cum illius aedibus rectoralibus, ac iuribus et pertinentiis suis universis, ad effectum aedes praedictas ad formam domus regularis Observantium Eremitarum eiusdem sancti Augustini Reformatorem nuncupandorum reducendi, accedente tamen consensu Ordinarii, et quorumcumque interesse habentium, perpetuo concessit; ipsisque religiosis, ut iuxta instituta regularia Ordinis huiusmodi novitios absque licentiâ Ordinariorum ad habitus susceptionem et professionis emissionem, servatis in reliquis decretis dicti Clementis praedecessoris desuper editis, admittere, et in quibusvis regnis ac provinciis ecclesias et aedes quascumque eis oblatas, de licentiâ Ordinariorum locorum, pro fabricandis novis domibus regularibus Reformatorem, iuxta constitutionis et decretorum huiusmodi formam, et non alias, non autem domos iam fundatas seu institutas alterius provinciae vel congregationis, quamvis eiusdem Ordinis existerent, absque expressâ prioris generalis dicti Ordinis licentiâ, acceptare possent et valent, dictâ auctoritate permisit, et etiam concessit; cum declaratione tamen, quod religiosi huiusmodi sub obedientiâ et correctione prioris generalis praedicti Ordinis in perpetuo remanerent, et calceati incederent, prout in litteris apostolicis desuper sub die XXIII mensis maii anni MDCVIII confectis plenius continetur¹.

Erecta deinde in eodem regno Congregatio regulari,

§ 2. Successive, cum, in vim dictarum litterarum, sancti Nicolai Tolentini et

¹ Quas litteras nos retulimus suo loco in tom. XI, pag. 487 et seq. (R. T.).

sancti Gregorii ac aliquae aliae domus regulares Ordinis Reformatorem sancti Augustini huiusmodi in praedicto regno erectae fuissent, illarumque religiosi unam congregationem sub invocatione sanctae Mariae de Succursu nuncupatae regni Siciliae facientes, sub obedientiâ tamen eiusdem prioris generalis, Deo famulari cepissent;

§ 3. Et deinde quamplures et fere omnes religiosi Congregationis et regni Siciliae huiusmodi, ut perfectius Deo inservant, procuratores ad effectum praefatam eorum Congregationem dictae Congregationi fratrum Discalceatorum Italiae nuncupatorum uniri petendi¹ deputassent;

§ 4. Ac venerabilis frater noster Antonius episcopus Ostiensis cardinalis Saulius nuncupatus, totius Ordinis S. Augustini Eremitarum apud Sedem Apostolicam protector, vivae vocis oraculo a praedicto Paulo praedecessore habito, Congregationem regni Siciliae de consensu dictorum procuratorum Congregationi Italiae huiusmodi univisset et incorporavisset², vicariumque generalem Discalceatorum Italiae huiusmodi ad supradictum effectum ad regnum Siciliae misisset, illumque fratres Siculi cum honore et obedientiâ tamquam suum superiorem recepissent, et quamplures eorum in capitulis generalibus dictae Congregationis Italiae suffragia tulissent, ac in priores, definitores, visitatores generales et alios officiales, tam intra quam extra provinciam Siciliae, electi fuissent, ac etiam habitum, possessiones, constitutiones, caeremonias, visitationes, correctiones et omnia alia, tamquam vere incorporati et uniti dictae Congregationi Italiae, circa octo annos recepissent et observavissent;

§ 5. Tandem nonnulli memoratae Congregationis Siciliae religiosi (procuratores

¹ Edit. Main. legit *petendum* (R. T.).

² Decretum vide in tom. XI, pag. 489 et seq. (R. T.).

Petitoque, ut Congregationi Italiae uniretur;

Id effectum fait a cardinale Saulio ex auctoritate Pauli Papae V.

Nonnulli tamen fratres Siculi huic unioni sese opposuerunt.

finis eorum mandati excessisse, maioremque partem religiosorum Congregationis Siciliae deputationi et constitutioni praefatorum procuratorum non intervenisse, nonnullaque alia necessaria ad id adhibita non fuisse, praetendentes, unionemque praefatam nullam esse asserentes) se¹ ei opposuerunt.

§ 6. Quare, negotio huiusmodi ab eodem Paulo praedecessore ad congregationem venerabilium fratrum nostrorum sanctae Romanae Ecclesiae cardinalium negotiis episcoporum et regularium praepositorum remisso, in eaque diu matureque discussa, partibus ipsis, videlicet dilectis filiis fratribus praefatarum Congregationum Italiae et Siciliae, ac etiam dilecto filio priore generali totius Ordinis sancti Augustini, eorumque procuratoribus et advocatis, semel et pluries² auditis, bonae memoriae Ioanne tituli sancti Clementis presbytero cardinale Bonsio nuncupato referente,

§ 7. Eadem sacra congregatio unionem Congregationis Siciliae Congregationi religiosorum sancti Augustini Discalceatorum Italiae, ut praefertur factam, validam esse censuit, eamque confirmavit; atque declaravit supradictas litteras foundationis et erectionis Congregationis Siciliae eiusdem Pauli praedecessoris sub eadem die XXIII maii MDCVIII huiusmodi per dictam unionem expirasse, nulliusque roboris esse et fore, et fratres Siciliae ac Italiae huiusmodi Congregationis Discalceatorum sancti Augustini unam eandemque Congregationem facere, et³ sub eadem obedientia, legibus, constitutionibus, statutis, iuribus, privilegiis et quibuscumque aliis, sine aliqua differentia neque particularitate, in perpetuum esse et fore, quibuscumque non obstantibus. Ita tamen, ut omnes et singuli Congregationis Siciliae huiusmodi re-

ligiosi, qui in ea ante unionem praefatam professionem emisero, ad sex menses dumtaxat a notificatione facta vel facienda, iuxta decretum dictae congregationis sub ultima novembris MDCIX et eius litteras¹ sub XIX decembris mensium diebus MDCXX² annorum eiusdem Domini, ad alias eiusdem Ordinis congregationes sub obedientia eiusdem prioris generalis transire, in eisque de cetero vivere, et illorum regularia instituta observare teneantur. Illi vero huiusmodi professi ante unionem, qui talem transitum facere noluerint, et alii, qui post unionem praefatam in Congregationem Discalceatorum Italiae sub eodem vicario generali professionem emisero, in ea perpetuo similiter remanere debeant, ac etiam teneantur; ac superioritati, iurisdictioni et obedientiae superiorum Congregationis Discalceatorum sancti Augustini Italiae huiusmodi subiacere cogantur, ac alias prout in decreto dictae congregationis, cuius tenores praesentibus haberi volumus pro expressis, etiam plenius continetur.

§ 8. Cum autem, sicut eadem petitio subiungebat, ut³ ea quae a nobis et Sede praefata confirmantur et approbantur firmiter subsistant, et ab omnibus inviolabiliter observentur, pro parte religiosorum primo dictae Congregationis nobis fuit humiliter supplicatum, quatenus decretum praedictum approbare et confirmare, aliisque in praemissis opportune providere de benignitate apostolica dignaremur:

§ 9. Nos igitur, qui christifidelium quorumlibet Altissimo praesertim sub suavi religionis iugo famulantium vota inviolabiliter observari, ac in eis cum animi tranquillitate perseverari, sinceris desideramus affectibus, primo dictam Congregationem ac omnes et singulos illius reli-

¹ Perperam edit. Main. legit *litteris* (R. T.).

² Has litteras habes in tom. XI, pag. 411 (R. T.).

³ Particula *ut* praeter rem esse videtur (R. T.).

Causa igitur acta est in sacra congregatione episcoporum et regularium.

Quae unionem confirmavit.

Religiosi petunt praedictae Congregationis decretum confirmari.

Confirmat Gregorius.

giosos et professores specialibus favoribus et gratis prosequi volentes, eosdemque religiosos et professores, ac eorum quemlibet, necnon primo dictae Congregationis singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causa latis, si quibus quomodolibet innodati existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutos fore censentes, eiusdemque decreti, ac quorumcumque aliarum scripturarum desuper quomodolibet confectarum veriores et totos tenores ac datas, cum inde legitimis sequutis quibuscumque, necnon litis et causae, ratione oppositionis unioni huiusmodi, status et merita praesentibus pro expressis habentes, huiusmodi supplicationibus inclinati, ex voto eiusdem sacrae congregationis, omnia et quaecumque in eodem decreto contenta et inserta, apostolica auctoritate, tenore praesentium, perpetuo approbamus et confirmamus, omnesque et singulos, tam iuris quam facti, ac solemnitatum tam de iure, usu, consuetudine, aut aliis quomodolibet requisitarum, in praemissis forsitan omissarum, defectus, si qui desuper quomodolibet intervenerint, supplementum.

§ 10. Et nihilominus, ad tollendas omnes lites, dictas domos regulares sancti Nicolai et sancti Gregorii Congregationi Discalceatorum Italiae huiusmodi, non obstantibus praetensionibus et reclamationibus prioris generalis totius Ordinis praedicti, auctoritate et tenore praefatis, quatenus opus sit, de novo unimus, annectimus et incorporamus.

§ 11. Decernentes, confirmationem, approbationem, defectuum suppletionem, novam unionem, annexionem et incorporationem huiusmodi, ac praesentes litteras semper et perpetuo validas et ef-

ficaces existere, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac ab omnibus inviolabiliter observari, nec sub quibusvis similibus vel dissimilibus gratiarum revocationibus, limitationibus, derogationibus, cancellariae apostolicae regulis, aut aliis contrariis dispositionibus, a nobis vel aliis Romanis Pontificibus successoribus nostris, sub quibusvis iustissimis causis, etiam ad prioris generalis dicti Ordinis, aut quorumcumque aliorum instantiam, intuitum, vel contemplationem, etiam motu proprio et ex certa scientia, ac de apostolicae potestatis plenitudine, etiam consistorialiter, ac aliis quomodolibet emanatis et emanandis, nullatenus comprehensas¹, sed semper ab illis exceptas, et quoties illae emanabunt, toties in pristinum et validissimum statum restitutas, repositas, et plenarie reintegratas, ac de novo etiam, sub posteriori data per religiosos Congregationis Italiae huiusmodi eligenda, concessas esse et censi:

§ 12. Sicque et non aliter in praemissis omnibus et singulis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, ac eiusdem S. R. E. cardinales, iudicari et definiri debere, irritumque et inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

§ 13. Non obstantibus praemissis, ac constitutionibus apostolicis, necnon Ordinis et Congregationis huiusmodi (etiam iuramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis) statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis, praesertim felicitis recordationis Sixti IV et Iulii II ac Leonis X necnon Iulii III Romanorum Pontificum praedecessorum nostrorum, quorum tenores praesentibus haberi volumus pro expressis, eidem Ordini, ac illius prioris generali, necnon quibusvis illius

¹ Edit. Main. legit *comprehensa* (R. T.).

Et utramque congregationem iterum unit.

Clausulae.

Decretum irritans.

Derogat contrariis.

fratribus et religiosis, seu aliis personis, in genere vel in specie, sub quibuscumque tenoribus et formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus et insolitis clausulis, irritantibusque et aliis decretis, in contrarium forsitan quomodolibet concessis, confirmatis, et innovatis: quibus omnibus, etiamsi de illis, eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa et individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio seu quaevis alia expressio habenda foret, illis aliàs in suo robore permansuris, hac vice dumtaxat harum serie specialiter et expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque.

Clausulae poenales.

§ 14. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostrae absolutionis, approbationis, confirmationis, defectuum suppletionis, unionis, annexionis, incorporationis, decreti et derogationis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentari praesumpserit, indignationem omnipotentis Dei ac beatorum Petri et Pauli apostolorum eius se noverit incursurum.

Datum Romae, apud S. Petrum, anno Incarnationis Dominicae MDCXXI, pridie idus februarii, pontificatus nostri anno I^o.

Dat. die 12 februarii 1621, pontif. an. I.

LI.

De exemptorum privilegiis circa animarum curam, et sacramentorum administrationem, sanctimonialium monasteria, et praedicationem verbi Dei¹.

¹ Huc in edit. Main. leguntur adiecta Const. Pauli V et Saulii decreta quae nos iam retulimus in tom. XI, pag. 487 seq. (N. T.).

¹ Nonnulla dubia super ista Constitutione exorta fuere, super quibus emanatae sunt declarationes sacrae Congregationis Concilii, ab istomet Gregorio et Urbano VIII eius successore respective approbatae, quae hic subiiciuntur.

Gregorius Episcopus
servus servorum Dei,
ad perpetuam rei memoriam.

Inscrutabili Dei providentiâ universalis Ecclesiae regimini, meritis licet imparibus, praesidentes, pastoralis nostrae sollicitudinis partes esse dignoscimus, in eam curam praecipue incumbere, ut a dignis et probatis tantum sacerdotibus sancte administrentur ecclesiastica sacramenta, atque ut virginum Deo sacrarum monasteria diligentissime custodiantur, et viri assumantur idonei ad praedicationis officium salubriter exequendum.

Causa huius constitutionis.

§ 1. Sane Tridentinae Synodi decretis provide cautum est, nullum presbyterum, etiam regularem, posse confessiones secularium, etiam sacerdotum, audire, nec ad id idoneum reputari, nisi aut parochiale beneficium habeat, aut ab episcopis per examen, si illis videbitur esse necessarium, aut aliàs idoneus iudicetur, et approbationem, quae gratis detur, obtineat.

Concili Tridentini sess. XXIII, cap. XV circa confessorum idoneitatem et approbationem disposit.

§ 2. Necnon, ut in monasteriis, seu domibus virorum seu mulierum, quibus imminet animarum cura personarum secularium praeter eas quae sunt de illorum monasteriorum seu locorum familiâ, personae, tam regulares quam seculares, eiusmodi curam exercentes, subsint immediate, in iis quae ad dictam curam et sacramentorum administrationem pertinent, iurisdictioni, visitationi et correctioni episcopi, in cuius dioecesi sunt sita. Itemque, ut episcopi universi, sub obtestatione divini iudicii et interminatione maledictionis aeternae, in omnibus monasteriis sibi subiectis, ordinariâ, in aliis vero, Sedis Apostolicae auctoritate clausuram sanctimonialium, ubi violata fuerit, diligenter restituat, et, ubi inviolata est, conservari maxime procurent; inobedientes atque contradicentes per censuras ecclesiasticas, aliasque poenas, quacumque appellatione postpositâ, compescentes.

Et sess. XIV, cap. XI et XV circa sanctimonialia statuit.

Et sess. XXIV, cap. IV circa praedicatorum verba Dei.

§ 3. Atque, ut regulares in ecclesiis suorum Ordinum praedicare volentes, se coram episcopis praesentare, et ab eis benedictionem petere teneantur; in ecclesiis vero, quae suorum Ordinum non sunt, nullo modo praedicare possint sine episcopi licentiâ; contradicente autem episcopo, nulli, etiam in suorum Ordinum ecclesiis, praedicare praesumant.

Hic autem Pontifex super huiusmodi decretis nonnulla adinxit quo ad exemptum privilegium circa animarum curam et sacramentorum administrationem.

§ 4. Verum, quia experienciâ comperitum est ecclesiastici regiminis rationes postulare, ut decretis eiusmodi aliquid adiungatur, maturâ deliberatione nostrâ, et ex certâ scientiâ, ac de apostolicae potestatis plenitudine, hac generali ac perpetuo valiturâ Constitutione decernimus, statuimus et declaramus, ut deinceps tam regulares quam seculares quomodolibet exempti (sive animarum curam personarum secularium monasteriis seu domibus regularibus aut quibusvis aliis ecclesiis vel beneficiis, sive regularibus sive secularibus, incumbentem exercent; sive aliàs ecclesiastica sacramenta, aut unum ex illis ministrent, praeviâ episcopi licentiâ et approbatione; sive quoquomodo in dictae curae exercitio, aut in eorumdem sacramentorum vel alicuius ex illis administratione de facto, absque ullâ auctoritate, se ingerant), in his quae eiusmodi curam seu administrationem concernunt, omnimodae iurisdictioni, visitationi et correctioni dioecesani episcopi, tamquam Sedis Apostolicae delegati, plene in omnibus subiiciantur. Ad haec tam regulares quam seculares huiusmodi nullis privilegiis aut exemptionibus tueri se possint, quominus, si deliquerint circa personas intra septa degentes, aut circa clausuram, vel circa bonorum administrationem monasteriorum monialium, etiam regularibus subiectarum, ab episcopo loci similiter, tamquam ad hoc Sedis Apostolicae delegato, quoties et quando opus fuerit, puniri et corrigi valeant.

§ 5. Confessores vero, sive regulares sive seculares, quomodocumque exempti, tam ordinarii quam extraordinarii, ad confessiones monialium, etiam regularibus subiectarum, audiendas nullatenus deputari valeant, nisi prius ab episcopo dioecesano idonei iudicentur, et approbationem, quae gratis concedatur, obtineant. Sed et administrantes bona ad eadem¹ monasteria sanctimonialium, ut praefertur, etiam regularibus subiectarum, pertinentia, sive regulares extiterint sive seculares, quomodolibet exempti, episcopo loci, adhibitâ etiam superioribus regularibus, singulis annis rationes administrationis, gratis tamen exigendas, reddere teneantur, ad idque iuris remediis cogi et compelli queant. Liceatque episcopo ex rationabili causâ superiores regulares admonere, ut eiusmodi confessores atque administratores amoveant; iisque superioribus id facere detrectantibus aut negligentibus, habeat episcopus facultatem praedictos confessores et administratores amovendi quoties et quando opus esse iudicaverit. Ac similiter possit episcopus, unâ cum superioribus regularibus, quarumcumque abbatissarum, priorissarum, praefectarum, vel praepositarum eorumdem monasteriorum, quocumque nomine appellentur, electionibus, per se vel per alium, interesse ac praesidere, absque ullâ tamen ipsorum monasteriorum impensâ.

Et quoad confessorum.

§ 6. Ac denum habeat episcopus, tamquam dictae Sedis delegatus, auctoritatem coercendi ac puniendi quoscumque exemptos, tam seculares quam regulares, qui in alienis ecclesiis, aut quae suorum Ordinum non sunt, absque episcopi licentiâ, et in ecclesiis suis, aut suorum Ordinum, non petita illius benedictione, aut ipso contradicente, praedicare praesumpserint. Ita ut episcopi in suprascriptis casibus in praenominatas personas, in praemissis

Et etiam quoad praedicatorum.

¹ Edit. Main. legit *eiusdem* (N. T.).

omnibus et singulis aut circa ea quoquo modo delinquentes, quoties et quando opus fuerit, etiam extra visitationem, per censuras ecclesiasticas, aliasque poenas, uti eiusdem Sedis delegati, procedere, omnemque iurisdictionem exercere libere et licite valeant.

§ 7. Decernentes, sic per quoscumque iudices, quavis auctoritate fungentes, etiam sacri palatii auditores, nec non sanctae Romanae Ecclesiae cardinales (sublatâ eis et eorum cuilibet quavis aliter iudicandi et interpretandi facultate et auctoritate) iudicari et definiri debere; irritum quoque et inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

§ 8. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis in favorem quarumcumque personarum, atque Ordinum tam Mendicantium, quam non Mendicantium, militiarum, etiam S. Ioannis Hierosolymitani, congregationum, societatum, ac cuiusvis alterius instituti, etiam necessario et in individuo exprimendi, monasteriorum, conventuum, capitulorum, ecclesiarum, et aliorum quorumcumque, tam secularium quam regularium, locorum, nec non illorum (etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis) statutis vel consuetudinibus, etiam immemorabilibus, exemptionibus quoque, indultis et privilegiis, etiam in corpore iuris clausis, aut ex causâ et titulo oneroso vel in limite foundationis concessis, etiam mari magno, seu bulla aureâ, aut aliâs nuncupatis; conservatorum deputationibus, eorumque, atque aliis inhibitionibus, quibus episcopi deferre minime teneantur; et quibusvis aliis, sub quibuscumque tenoribus et formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus et insolitis clausulis, nec non irritantibus decretis, etiam motu proprio et ex certâ scientiâ,

ac de apostolicae potestatis plenitudine, aut aliâs quomodolibet, etiam per viam communicationis seu extensionis, concessis et iteratis vicibus approbatis et innovatis; etiamsi, pro illorum sufficienti derogatione, de illis eorumque totis tenoribus et formis specialis et individua ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio seu quaevis alia expressio habenda aut aliqua alia exquisita forma servanda esset, tenores huiusmodi, ac si de verbo ad verbum, nihil penitus omissis, et formâ in illis traditâ observatâ, inserti forent, praesentibus pro expressis habentes, quibus, quoad ea quae eisdem praesentibus adversantur, illis aliâs in suo robore permansuris, specialiter et expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque.

§ 9. Ceterum, quia difficile foret, praesentes litteras ad singula quaeque loca deferri, ut eae tamen omnibus innotescant, mandamus illas ad valvas Lateranensis et Principis apostolorum de Urbe basilicarum, atque cancellariae apostolicae, et in acie campi Florae publicari, et inibi affigi, et per aliquod temporis spatium dimitti, eisque detractis, earum exempla eo in loco relinqui.

§ 10. Ac volumus, ut earumdem praesentium litterarum transumptis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo praelati seu personae in dignitate ecclesiasticâ constitutae munitis, in iudicio et extra illud, ubi opus fuerit, eadem prorsus fides adhibeatur, quae ipsis originalibus adhiberetur, si forent exhibitae vel ostensae.

§ 11. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostrorum statuti, declarationis, decretorum, derogationis, mandati et voluntatis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Quis autem hoc attentare praesumpserit, indignationem omnipotentis Dei ac beatorum Petri et

Et ita nec aliter posse decerni.

Contrariis omnibus plene derogat.

Publicationem Romae factam, omnes ligare statuit.

Transumptis credi iubet.

Sanctionem poenalem subicit.

Pauli apostolorum eius se noverit incursum.

Datum Romae, apud sanctum Petrum, anno Incarnationis Dominicae MDCXXII, nonis februarii, pontificatus nostri anno II¹.

Dat. die 5 februarii 1622, pontif. an. II.

In nomine Domini amen. Anno a Nativitate Domini Nostri Iesu Christi MDCXXII², indictione sextâ, die vero VIII mensis februarii, pontificatus autem sanctissimi in Christo patris et domini nostri D. Gregorii, divinâ providentiâ Papae XV, anno II, retrospectae litterae apostolicae affixae et publicatae fuerunt ad valvas basilicarum sancti Ioannis Lateranensis et Principis apostolorum de Urbe, ac cancellariae apostolicae, et in acie campi Florae, dimissis ibidem earundem litterarum originalibus appensis per aliquod temporis spatium, et exinde remotis, deinde dimissis earundem litterarum copiis affixis, ut moris est, per nos Cosmum Modium et Alexandrum de Rochis sanctissimi domini nostri Papae cursores.

OCTAVIUS SPADA magister cursorum.

Subsequuntur hic aliquot dubia super istâ Constitutione exorta; quorum resolutiones mox subiicientur.

Positâ Constitutione Gregorii Papae XV de exemptorum privilegiis, etc., dubitatur.

I. An liceat episcopis visitare altaria regularium ecclesiarum, quibus cura animarum personarum secularium non incumbit, aut loca ubi in iisdem ecclesiis asservatur sanctissimum Eucharistiae sacramentum, vel ubi audiuntur confessiones personarum secularium?

¹ Sed erronee tum ed. Main. tum ed. Cherub. notant annum II, nam primus adhuc perdurabat, sed publicata fuit anno II ut postea legitur (R. T.).

² Nisi legendum sit MDCXXI (R. T.).

II. An episcopi possint regularibus praescribere, ut certis tantum in locis ac temporibus aut certarum personarum confessiones audiant, vel aliâs illorum privilegia restringere ac moderari in sacramentis administrandis?

III. An facultas episcopis per Constitutionem attributa in exemptos, tam seculares quam regulares, intelligatur etiam tributa in personas nullius dioecesis?

IV. An eadem facultas competat inferioribus praelatis proprium territorium ac iurisdictionem quasi episcopale habentibus?

V. An per eandem Constitutionem in illis verbis, *possit episcopus und cum superioribus regularibus quarumcumque abbatissarum, etc., electionibus, per se vel per alium, interesse ac praesidere*, ius abbatissas confirmandi episcopis attributum censeatur.

VI. An confessores monialium, ante editam Constitutionem deputati, debeant ab episcopo examinari et approbari?

VII. An superiores regulares, similiter ante ipsius Constitutionis publicationem electi seu deputati, aliâ indigeant episcopi approbatione pro confessionibus sanctimonialium sibi subiectarum audiendis.

VIII. An confessiones, quas audiunt superiores regulares electi seu deputati vel confirmati post publicationem et scientiam tenoris dictae bullae, non obtentâ episcopi approbatione, sint nullae atque irritae, necne?

IX. An regulares, generaliter ab episcopo approbati ad confessiones personarum secularium audiendas, censeantur etiam approbati ad audiendas confessiones monialium sibi subiectarum?

X. An regularis ad audiendas confessiones monialium unius monasterii ab episcopo approbatus, confessiones monialium alterius monasterii audire possit?

XI. An confessores regulares extraordinarii semel ab episcopo deputati et appro-

bati ad audiendas monialium confessiones pro una vice infra annum ad praescriptum sacri Concilii Tridentini, possint, virtute dictae approbationis, pluries, tamquam confessores extraordinarii, earumdem confessiones audire, absque novâ episcopi licentiâ?

XII. Cum in eadem Constitutione statutum sit, ut liceat episcopo ex rationabili causâ superiores regulares admonere, ut amoveant confessores monialium, atque administratores bonorum ad earumdem monialium monasteria pertinentium, iisque superioribus id facere detrectantibus, habeat episcopus facultatem praedictos confessores et administratores amovendi, quoties et quando opus esse iudicaverit; an eiusmodi causam episcopus superioribus regularibus significare teneatur?

XIII. An eadem Constitutio, qua parte supponit episcopi iurisdictioni regulares delinquentes circa personas degentes intra septa monasteriorum monialium, aut circa clausuram, vel bonorum administrationem eorumdem monasteriorum, habeat locum in omnibus delictis, an vero solum in notoriis et cum scandalo populi?

Subsequuntur declarationes ad supra dicta dubia a congregatione cardinalium sacri Concilii Tridentini interpretum datae, et a Gregorio XV ac postmodum ab Urbano VIII respective approbata.

Sacra Congregatio cardinalium Concilii Tridentini interpretum censuit, Constitutionem sanctae memoriae Gregorii XV de exemptorum privilegiis, nequaquam subiicere regulares exemptos, quibus cura animarum personarum secularium non incumbit, episcoporum iurisdictioni in his quae sacramentorum administrationem concernunt, nisi cum in sacramentis personis secularibus administrandis iidem regulares delinquant, ac propterea:

Ad I. dubium respondit: Episcopis non licere in vim eiusdem Constitutionis visi-

tare altaria ecclesiarum regularium, quibus non incumbit animarum cura personarum secularium, nec loca ubi in iisdem ecclesiis asservatur sanctissimum Eucharistiae sacramentum, vel ubi confessiones personarum secularium audiuntur.

Ad II. Hac in parte Constitutionem nihil novi iuris induxisse, nec ullam novam auctoritatem episcopis in regulares attribuisse: ideoque in vim ipsius Constitutionis non posse episcopos regularibus praescribere, ut certis tantum in locis ac temporibus aut certarum personarum confessiones audiant, vel aliâs illorum privilegia in sacramentis administrandis restringere aut moderari. Quod si aliunde episcopis huiusmodi facultas competat, illam non fuisse ab eadem Constitutione sublatam.

Ad III. Censuit eiusmodi facultatem non intelligi tributam episcopis in personas nullius dioecesis.

Ad IV. Non competere.

Ad V. Ius confirmandi abbatissas minime fuisse episcopis per Constitutionem attributam.

Ad VI. Confessores quidem extraordinarios monialium nullatenus posse post Constitutionem illarum confessiones audire, nisi prius ab episcopo dioecetano idonei iudicentur et approbentur. Ordinarios vero confessores, ante Constitutionis publicationem deputatos, posse, durante triennio ab eorum deputatione inchoando, pergere in confessionibus sanctimonialium audiendis absque alio examine et approbatione episcopi. Quod si contingat, ut illorum facultas a Sede Apostolicâ ultra triennium prorogetur, tunc debere eos ab episcopo examinari et approbari.

Ad VII. Superiores regulares electos seu deputatos aule ipsius Constitutionis publicationem, quibus alioquin facultas competat audiendi confessiones monialium sibi subiectarum, posse, durante eorum officio, pergere sine aliâ episcopi approbatione in-

confessionibus audiendis illarum tantum quae sponte ac proprio motu id ab eis petierint. At vero eos, qui post Constitutionem eligentur, aut quoquo modo deputabuntur, vel qui in eorum officiis seu dignitatibus, expleto iam tempore a constitutionibus cuiusque Ordinis vel aliâs legitime praefinito, ad aliud tempus confirmabuntur, nequaquam posse sanctimonialium confessiones audire, nisi prius a dioecetano episcopo idonei iudicati, atque approbati fuerint.

Ad VIII. Confessiones huiusmodi nullas atque irritas esse.

Ad IX. Regulares, generaliter ab episcopo approbatos ad confessiones personarum secularium audiendas, nequaquam censi approbatos ad audiendas confessiones monialium sibi subiectarum, sed egere quoad hoc speciali episcopi approbatione.

Ad X. Regularem, ad audiendas confessiones monialium unius monasterii ab episcopo approbatum, minime posse audire confessiones monialium alterius monasterii.

Ad XI. Confessores extraordinarios, semel deputatos atque approbatos ab episcopo ad monialium confessiones pro una vice audiendas, haud posse pluries in vim approbationis eiusmodi illarum confessiones audire: sed ab episcopo toties esse approbandos, quoties casus deputationis contigerit.

Ad XII. Non teneri eiusmodi causam significare superioribus regularibus: sed hoc relinqui arbitrio et prudentiae episcoporum, quorum conscientiam sacra congregatio serio oneravit, ne facultate sibi hac in parte attributâ quoquo modo abutantur, eius rei in districto Dei iudicio rationem reddituri.

Ad XIII. Constitutionem habere locum in omnibus delictis, non autem in notoriis tantum et cum populi scandalo.

Quae sacrae congregationis responsa ad se relata felicitis recordationis Gregorius XV et SS. D. N. Urbanus VIII in omnibus approbarunt.

A. Cardinalis CAETANUS.

PROSPER FAGNANUS, S. Cong. Secr.

Subsequuntur alia duo dubia ab eadem congregatione declarata, et a SS. D. N. approbata.

I. An regularis absque legitima licentiâ accedens ad monasterium monialium regularibus subiectarum ubique, in loco colloquiis destinato cum moniali colloquens, a dioecetano episcopo, tamquam Sedis Apostolicae delegato, coerceri et puniri possit?

Sacra congregatio cardinalium Concilii Tridentini interpretum censuit, posse. Quam congregationis sententiam SS. D. N. Urbanus VIII ad se relata approbavit.

II. An liceat episcopo, in vim Constitutionis sanctae memoriae Gregorii XV de exemptorum privilegiis, punire regulares, qui ad abbatissae electionem procedunt ante tempus ipsi episcopo significatum, aut die electionis eidem nullatenus praenunciata?

Sacra congregatio cardinalium Concilii Tridentini interpretum respondit, regulares ex eadem Constitutione ita demum teneri episcopo significare diem electionis abbatissae, eumque usque ad praefinitum tempus expectare, si antea ipse expresse declaravit, se uti velle facultate sibi hac in parte attributâ, abbatissarumque electionibus, per se vel per alium, interesse ac praesidere. Post eam vero declarationem licere episcopo animadvertere in regulares, qui ante tempus significatum, aut die electionis eidem non praenunciata, ad abbatissae electionem procedunt.

Cos. card. DE TORRES.

PROSPER FAGNANUS S. Cong. secr.

LII

Caeremoniale in electione summi Romani Pontificis observandum¹.**Gregorius Episcopus,
servus servorum Dei,
ad perpetuam rei memoriam.**Causa huius
constitutionis.

Decet Romanum Pontificem, quae ad Ecclesiae Catholicae felix regimen salubriter a se statuuntur, ut quam facillime observentur, pastoralis sollicitudine providere; et ea, per quae a se decreta debitu sortiantur effectum, stabilire. Siquidem postquam novam Constitutionem de Romani Pontificis electione, ob causas in eâ expressas, divinâ adspirante gratiâ edidimus; ne eius usus et observantia, veteri rituali Ecclesiae Romanae fere inutili ob eandem Constitutionem reddito, proprii caeremonialis directione destitueretur, novum, prout sequitur, confici mandavimus. Quod cum post nonnullorum S. R. E. cardinalium, quibus negocium commisimus, diligens, ut res postulabat, adhibitum examen, confectum fuerit, et a nobis approbatum, ut illud, cum omnibus et singulis in eo contentis, inviolabiliter observetur, ex nostri pastoralis officii debito, providendum censuimus.

Tenor autem illius est qui sequitur.

CAEREMONIALE.

De exequiis
Romani Pontificis.

Romano Pontifice vitâ functo, cardinales, praestito in primâ congregatione iuramento de observandâ Constitutione Gregorii Papae XV de reformatione conclavis², unâ cum aliis constitutionibus, quae legi et iurari in eâ hactenus consueverunt, exequias pro eius animâ, iuxta

¹ Plenissimam huius Pontificis circa Papae electionem dispositionem vide in eius Const. xli *Aeterni* supra pag. 620 huius tomi, pro cuius observantiâ postea editum fuit caeremoniale, cuius tenorem habes hic insertum.

² Quam vide supra pag. 620 (R. T.).

ritum hucusque observatum, per novem continuos dies facere debent; nisi forte in illis novem diebus aliquod festum ex praecipuis et magnis incideret, propter cuius observantiam exequias intermittere debere cardinalibus videretur; hoc enim casu in numero quidem novem dierum exequiarum intermissarum dies computantur: verum impensa, quae in omissis exequiis faciendâ esset, in pauperes Christi iuxta Pii IV Constitutionem distribuenda est¹.

Qua etiam Constitutione, ut exequiarum impensis, quae iam in immensum excreverant, modus et finis aliquis esset, cautum est, ne impensae illorum novem dierum decem ducatorum millium summam, computatis omnibus, praeter regalia Populo Romano praestari solita, excederent, et ut earum impensarum distributio iuste fieret, tribus ex antiquioribus cardinalibus, uni scilicet ex quolibet ordine, ac S. R. E. camerario commissa fuit.

Exequiis defuncti Pontificis completis, et interim conclavi opportuno praeparato, cardinales in basilicâ sancti Petri, vel alibi pro temporis et loci opportunitate conveniunt, ubi per decanum sacri collegii, vel, eo impedito, per alium ex antiquioribus cardinalibus missa de Spiritu Sancto celebratur, et in fine per aliquem praelatum, aut alium virum doctum, habetur oratio, in qua monentur, ut sepositis omnibus privatis affectibus, solum Deum prae oculis habentes, sanctae Romanae et universali Ecclesiae de Pastore sufficienti et idoneo providere, omni qua possunt brevitate ac diligentia, curent, ad apostolicarum constitutionum et sacrarum conciliorum praescriptum.

Re divinâ peractâ, clericus caeremoniarum capit crucem papalem et procedit, quam cardinales sequuntur, episcopi primum, deinde presbyteri, postremo diaconi

¹ Const. Pii IV, quae plures citatur, est in tom. VII, pag. 230 et seq. (R. T.).

Impensae exequiarum.Missa Spiritus Sancti in basilicâ sancti Petri celebranda.Ingressus in conclave.

cum suis cappis violaceis: crucem praecedunt familiares cardinalium, et immediate cantores hymnum *Veni Creator Spiritus* cantantes; post cardinales sequuntur praelati, atque ita processionaliter procedentes, conclave ingrediuntur, et cum ad cappellam pervenerint, cardinalium decanus apud altare dicit orationem *Deus, qui corda fidelium*, qua finita leguntur et iurantur per cardinales constitutiones de Romani Pontificis electione et unâ cum eis Constitutio novissima Gregorii XV. Deinde cardinales, post sermonem habitum per decanum, quo eos convenientibus verbis ad electionis negotium rite et recte peragendum hortatur, ad cellas, sorte inter eos iuxta Constitutionem Pii IV distributas, divertunt, et post prandium omnes rursus simul congregantur; officiales conclavis et alii praestant sacro collegio iuramenta consueta.

Hora claudendi conclave.

Cardinales autem ingressi conclave non exeant vespere reversuri, sed in ipso omnino permaneant. Ipsumque conclave, post ter iussu cardinalis decani personatam campanulam, videlicet primâ vice circa primam horam noctis, secundâ circa secundam, et tertiâ circa tertiam, exclusis omnibus, qui in conclavi remanere non debent, intus et extra claudatur, et claves S. R. E. camerario ac magistro caeremoniarum et praelatis custodibus conclavis iuxta solitum assignentur.

Conclavistae.

Deinde accensis fanalibus, tres cardinales capita ordinum et camerarius unâ cum magistro caeremoniarum latebras et angulos omnes conclavis diligenter perquirunt, ne quis ex iis, qui esse in conclavi prohibentur, intus remanserit. In conclavi autem esse possunt familiares cardinalium, et alii officiales et ministri conclavis, qui in constitutione Pii IV recensentur, quibus adduntur duo alii, unus famulus pro magistris caeremoniarum, et alius pro secretario sacri collegii; hac tamen con-

ditione adiectâ, ut famulus magistrorum caeremoniarum actu uni ex illis inserviat, et per sex menses ante fuerit eius continuus commensalis, quae conditio in famulo secretarii similiter exigitur: omnium autem istorum conclavistarum post prandium diei sequentis fit recognitio, ne quis inter illos forte esset ex iis, qui in conclavi esse non possunt, quae recognitio ut certius fiat, iubentur conclavistae omnes intrare cappellam, et postea singillatim recensentur.

Clauso conclavi, servari debent omnia, quae de colloquiis, litteris et cibis, et quae de non ingredientibus cardinalibus, aut iisdem, aut eorum familiaribus, postquam ingressi sunt, exeuntibus, in Constitutione Pii IV sancita sunt. Quod vero attinet ad vestes, non solum cum ad electionem cardinales procedunt, croceis uti debent, sed, iuxta vetus caeremoniales cum aliquod collegialiter agendum est.

Porro capitula, quae ante electionem fieri solent a singulis cardinalibus subscribenda, etiam ad favorem conclavistarum fieri poterunt, vel ante ingressum conclavis, vel post ingressum, dummodo per ea non retardetur, aut differatur ingressus vel electio. Quoniam autem, iuxta Constitutionem Pii IV, cardinales, qui saltem in ordine diaconatus constituti non sunt, ad electionem Romani Pontificis non admittuntur, inspiciendum erit, antequam ad electionis negotium procedatur, an aliqui ex cardinalibus praesentibus ordine praedicto careant, nam, si careant, a suffragio ferendo excludendi erunt, nisi privilegio pontificio nuntiati sint. De cardinali autem, cui ante mortem Pontificis os fuit clausum, aliquando dubitatum est, verum a Pio V fuit haec dubitatio sopita per eius decretum editum xxvi ianuarii MDLXXI, quo declaravit huiusmodi oris clausuram caeremoniam quandam esse eâ de causâ introductam, ut cardinales, antequam in

De colloquiis, litteris, cibis et vestibus.De capitulis ante electionem ac voce activa cardinalium.

consistoriis et congregationibus suffragium ferant, de modestiâ, quae ab ipsis in his et aliis actibus adhiberi debet, quodammodo admoneantur, non autem pertinere ad praecipuam cardinalium facultatem, quae circa summi Pontificis electionem versatur, quae declaratio Pii V semper hucusque observata fuit.

Quoniam autem ex Gregoriana Constitutione ad actum electionis, sub poenâ nullitatis, devenire non possunt patres, nisi clauso conclavi: tres cardinales et camerarius, eiusdem Constitutionis exequutores deputati, providebunt, ut, statim post clausum conclave, diligens per aliquos fiat inquisitio super ipsâ clausurâ, eâque in effectu repertâ, curabunt, ut de eâ publicum fiat documentum per magistrum caeremoniarum rogandum, et post huiusmodi documentum, etiam si conclave in totum, vel pro parte, de facto apertum fuisse reperiatur, semper tamen clausum, et pro clauso censi et haberi debet ad effectum validitatis electionis, donec de consensu duarum partium cardinalium praesentium per secreta suffragia apertum esse declaretur. Haec tamen declaratio, electioni, quae ante ipsam facta fuerit, nullatenus praeiudicare debet, neque ob ipsam declarationem praecedens electio impugnari potest.

Mane sequenti post clausum praecedenti nocte conclave, post solitum campanulae sonum, conveniunt cardinales in eo praesentes, qui infirmitate non sunt impediti, ad cappellam Paulinam, et ibi celebratâ consuetâ missâ, et factâ cardinalium communionem, statim ad negotium electionis procedere debent, quod quidem hodie, ex Gregorii Constitutione, uno tantum ex tribus modis sive formis peragendum est, alioquin electio nullitatis vitio subiacet.

Primus modus est, qui quasi per inspirationem vocatur: quando scilicet omnes cardinales, quasi afflati Spiritu Sancto, ali-

quem unanimiter et vivâ voce Summum Pontificem proclamant; circa quem modum ex Constitutione Gregorianâ infra-scripta notari possunt:

Primum, haec forma electionis practari potest solum in conclavi et eo clauso: secundo, debet fieri electio secundum hanc formam ab omnibus et singulis cardinalibus in conclavi praesentibus: tertio, communiter et nemine eorum dissentiente: quarto, nullo praecedente de personâ tractatu, et per verbum *eligo* intelligibili voce prolatum aut scripto expressum, si voce non possit proferri. Exemplum autem huius potest esse huiusmodi: si aliquis patrum, clauso conclavi, nullo, ut praefertur, praecedente speciali tractatu, diceret: *reverendissimi domini, perspectâ singulari virtute et probitate R. D. N., iudicare illum eligendum esse in summum Pontificem, et ex nunc ego ipsum eligo in Papam*; deinde, hoc audito, si ceteri patres, nemine excepto, sequentes primi sententiam, eodem verbo *eligo* intelligibili voce prolato, aut si non potest, in scriptis expresso, eundem N., de quo nullus specialis tractatus praecessit, communiter eligerent, ipse N. esset canonice electus et verus Papa, secundum hanc electionis formam, quae dicitur per inspirationem.

Secundus modus est per compromissum, quando scilicet cardinales, ad electionem per hanc formam seu viam procedere volentes, committerent aliquibus ex patribus eligendi potestatem, ut vice omnium Ecclesiae Catholicae provideant de Pastore. Cuius formae praxis potest esse huiusmodi: primo omnes et singuli cardinales in conclavi praesentes, nemine eorum dissentiente, in aliquos ex patribus compromissum faciunt, exempli gratiâ, in hanc formam: *In nomine Domini, amen. Anno ab eiusdem, etc., mense, etc., die, etc., nos episcopi, presbyteri et diaconi S. R. E.*

De modo praecavendi nullitatem electionis ab exequutoribus Constitutionis Gregorianae.

Formae electionis.

Prima forma eligendi Papam per inspirationem.

Secunda forma eligendi per compromissum.

cardinales omnes et singuli in conclavi existentes, videlicet NN. (et singillatim omnes nominentur cardinales) *elegimus et eligimus per viam procedere compromissi, et unanimiter et concorditer, nemine discrepante, eligimus compromissarios N., N., et N. cardinales, etc., quibus damus plenariam facultatem et potestatem providendi S. R. E. de Pastore, sub hac formâ videlicet* (hic optimum erit, ut cardinales compromittentes expriment modum et formam, secundum quam compromissarii debebunt eligere, et secundum quam electus debet censi verus et legitimus Papa, ut puta, si electi sint tres compromissarii, declarandum est, an ad hoc, ut electio sit valida prius proponere debeant sacro collegio personam, vel personas ab ipsis nominandam, vel nominandas ad pontificatum, an vero absolute debeant electionem peragere; an omnes tres debeant convenire in unam personam, an vero sufficiat, quod duo in unam concordent, et an debeant nominare aliquem de collegio, vel etiam aliquem extra collegium: et alia his similia). His autem, vel aliis similibus expressis, addi compromissioni solet tempus, ad quod usque volunt cardinales, potestatem compromissarios habere eligendi, et postea subiunguntur haec verba: *Et promittimus nos illum pro Romano Pontifice habituros, quem DD. compromissarii secundum formam praedictam duxerint eligendum*; vel alia ad formam compromissariis praescriptam accomodata.

Secundo, completo huiusmodi mandato, compromissarii ad partem in aliquo loco separato se conferunt, et de electione faciendâ tractant, et solet inter eos praemitti protestatio, quod per quaecumque prolationem verborum suum dare consensum non intelligunt, nisi in scriptis illum expresse ponant. Et haec protestatio videtur necessaria inter compromissarios,

ut verbis humanis et reverentialibus inter se sine praeiudicio uti possint.

Tertio, factâ per compromissarios electione secundum formam eis praescriptam, et servatis iis, quae Gregorius XV in suâ Constitutione iussit, electus per huiusmodi viam compromissi, est canonicus et verus Papa.

Tertius modus, seu forma electionis Romani Pontificis est, quae vocatur per scrutinium, vel per scrutinium et accessum, cuius formae ritus secundum Gregorianam Constitutionem, quae vult non solum scrutinium fieri secretum, sed etiam accessum, continet tres actiones, alteram quae *antescrutinium*, alteram quae *scrutinium*, et tertiam quae *postscrutinium*, appellari potest.

Antescrutinii actus sunt quinque, videlicet: praeparatio schedularum scrutiniis et accessus, extractio scrutatorum et deputatorum pro votis infirmorum per sortem, scriptio schedularum scrutiniis, earum complicatio, et obsignatio.

Schedularum praeparatio ad magistros caeremoniarum pertinet, qui eas impressas, ubi fieri poterit, alioquin unius manu scriptas secundum formam inferius describendam accipient tam pro scrutinio quam pro accessu, et ponent in duobus discis vulgo *bacili* nuncupatis, quos in mensâ ante altare collocabunt, ut inde possint cardinales, cum opus fuerit, schedulas sumere.

Forma autem schedulae scrutiniis, quoad eius figuram attinet, erit alterâ parte longior, hoc est plus longa, quam lata; longitudo eius erit fere palmi, latitudo autem dimidii palmi. Quo vero ad contenta in ea, in anteriori eius parte, quae brevitate gratiâ facies nominari potest, tria continere debet: Primo, in superiori parte, secundum eius latitudinem, duo haec verba *ego cardinalis*, cum tantâ ab invicem distantia, ut inter ipsa nomen proprium cardinalis

Tertia forma eligendi per simplex scrutinium vel cum accessu.

Forma schedulae scrutiniis.

eligentis scribi possit, et paulo inferius duos circulos parvos, ad loca sigillorum indicanda. Secundo, in medio continere debet haec verba: *Eligo in Summum Pontificem reverendissimum dominum meum D. Cardinalem*. Tertio, in parte inferiori alios duos parvos circulos, ad loca sigillorum similiter demonstranda.

Forma schedulae accessus.

Forma vero schedulae accessus, eadem prorsus est, quae scrutinii, nisi quod in medio eius, loco verborum: *Eligo in Summum Pontificem R. mum dominum meum D. Cardinalem*, ponuntur haec verba: *Accedo Rev. mu domino meo D. Cardinali*.

Verum facilius, quae dicta sunt, percipientur ex infrascriptis figuris et exemplis.

EXEMPLUM FACIEI SCHEDULAE SCRUTINII.

	<i>Ego</i>	<i>Card.</i>	
			
<i>Eligo in Summum Pontificem R. mum D. meum D. Cardin.</i>			
			

EXEMPLUM FACIEI SCHEDULAE ACCESSUS.

Forma schedulae accessus.

	<i>Ego</i>	<i>Card.</i>	
			
<i>Accedo Reverendissimo Domino meo D. Cardin.</i>			
			

In exteriori autem parte schedularum, tam scrutinii quam accessus, quae tergum nominari potest, duo sunt imprimendi limbi ex illis quos ad ornatum librorum impressores adhibent, et vulgari vocabulo *fregi* nuncupantur; quorum primum circa sui medium continet hoc verbum *Nomen*, impressum secundum longitudinem ipsius limbi; alterum vero continet hoc verbum *Signa*, similiter impressum ut praecedens. Hi autem limbi excogitati sunt ad obscurandum diaphanum paginarum, ne scilicet ad lumen nomina et signa eligentium conspici possint; ubi vero impressoris copia non fuerit, limborum defectus lineis suppleri poterit. Sed haec fient clariora per infrapositam figuram tergi schedularum scrutinii et accessus.

Exterior schedularum pars.

EXEMPLUM TERGI SCHEDULARUM SCRUTINII ET ACCESSUS.

<i>Nomen.</i>	
<i>Signa.</i>	

De scrutatoribus et infirmariis.

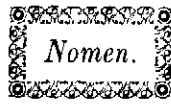
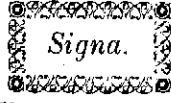
Secundus actus antescrutinii est extractio scrutatorum et deputatorum pro votis infirmorum; quae extractio, antequam ad scrutinium procedatur, sorte facienda est, hoc modo. In uno sacco, aut vase, publice ponantur tot schedulae, vel, si magis placet, spherulae lignae palam numeratae, quot sunt cardinales praesentes in conclavi, cum eorum nominibus; deinde per ultimum diaconum extrahantur primo scrutatores tres, et postea tres deputati pro votis infirmorum, qui brevitatis gratia infirmarii appellari possunt, de quorum omnium officio inferius suo loco scribetur. Quod si in extractione scrutatorum et infirmariorum, ac etiam recognitorum, de quibus suo loco dicetur, extracti fuerint cardinales, qui ob infirmitatem, aliudve impedimentum muneribus praedictis satisfacere non possint, alii non impediti, loco illorum extrahantur. Peracta vero extractione, schedulae seu spherulae eorum, qui extracti fuerunt, in saccum, seu in vas iterum coniiciantur.

Tertius actus antescrutinii est schedularum scrutinii scriptio, quae fiet hoc modo. Ad duas vel plures parvas mensas quae erunt cum atramento et calamis paratae in loco cappellae apto, ut qui scribunt conspici possint, quid vero scribitur non possit, accedent cardinales per ordinem, incipiendo a decano, et ibi sedentes in scabellis paratis, schedulam quisque suam, acceptam prius ex disco, scribet hoc modo: primo in prima parte in spatio inter verba (*Ego Card.*) scribet proprium nomen; deinde in secunda parte nomen illius quem eligit, caractere tamen, quantum fieri potest, alterato, ut manus scribentis cognosci non possit; et caveat, ne plures in schedula scribat, quia suffragium iuxta Gregorianam Constitutionem esset nullum. In tertia vero parte signa, hoc est numerum aliquem, et dictum aliquod Scripturae, seu verbum, aut aliquid huiusmodi, ut in exemplo, pro faciliori intelligentia, oculis subiecto videre est.

EXEMPLUM SCHEDULAE SCRUTINII SCRIPTAE.

	<i>Ego Bonifacius Card. Caelanus.</i>	
		
<i>Eligo in Summum Pontificem Rev. D. meum Cardin. Baronium.</i>		
		
<i>18. Gloria in excelsis.</i>		

<i>Ego Robertus Card. Bellarminus.</i>	
	
<i>Eligo in Summum Pontificem Rev. D. meum Cardin. Baronium.</i>	
	
18. <i>Gloria in excelsis</i> ¹ .	

 <i>Nomen.</i>
 <i>Signa.</i>

parant, fieri in hunc qui sequitur modum. Binae fient plicaturae ex utraque parte cuiusque schedulae, ita ut nomen eligentis, et signa, cum fuerint scripta, maneant tecta ex utraque parte a limbis; deinde quod reliquum est, ita complicitur, ut schedula fere ad latitudinem pollicis redigatur, prout ex complicata schedula, quae hic exempli gratia ponitur, conspici potest.

Ceterum magistri caeremoniarum schedulas non complicatas, ut supra, sed explicatas, et cum cera rubra in parvis circulis, ponent in discis; et cardinales, postquam eas ut supra scripserint, eo usque solum plicabunt, quo nomen et signa eligentis tegantur, reliquas autem plicaturas tunc facient, cum schedulas, ut infra dicitur, obsignaverint.

Quintus et postremus actus antescrutinii est schedularum obsignatio, quae ab unoquoque cardinali facienda erit in tergo schedularum cum sigillo ad hoc parato in loco parvorum circulorum, ubi cera fuerit posita. Porro sigillum non debet esse solitum cardinalis, sed aliud, et secreta habitum, et ita simplex, ut facile notari possit, veluti, si in sigillo sculpantur aut tres numeri, aut tres litterae, vel litterae, numeri, vel una tantum imago. Et haec de antescrutinio sufficiant. Ceterum, quod attinet ad cardinales infirmos, aut aliter impeditos, inferius suo loco dicitur.

Sequitur secunda actio, quae nomine scrutinii appellata fuit. Octo sunt huius actionis actus, videlicet: delatio schedulae, iuramenti praestatio, positio schedulae in calicem, schedularum mixtio, earum numeratio, scrutinii publicatio, schedularum in filum insertio, earumque depositio seorsum.

Delatio schedulae, et duo sequentes actus, qui melius simul describuntur ob eorum connexitatem, hoc modo fient. Quilibet cardinalis propriam schedulam, post-

Quid hac in re peragi debeat a magistris caeremoniarum.

De schedulis obsignandis.

De scrutinio eiusque partibus.

De delatione schedulae in calicem et iuramento.

De complicanda schedula.

Quartus actus antescrutinii est schedularum complicatio, quae, ut expeditius peragi a cardinalibus valeat, poterit a caeremoniariis magistris, cum eas prae-

¹ Haec mutanda erant verba et numerus; nam eligens diversus est ab exemplo praecedenti (R.T.).

quam illam scripserit, obsignaverit et complicaverit, duobus primis digitis sumet, ac elevata manu palam deferet ad altare, penes quod stant scrutatores, in quo est calix magnus ad recipiendas schedulas paratus, et patenam coopertus, ibique genuflectens, aliquantulum orabit; deinde surgens, alta et intelligibili voce, iurabit in hanc formam, quae in tabella super altari posita descripta habetur: TESTOR CHRISTUM DOMINUM, QUI ME IUDICATURUS EST, ME ELIGERE, QUEM SECUNDUM DEUM IUDICO ELIGI DEBERE, ET QUOD IDEM IN ACCESSU PRAESTABO. Post haec schedulam in patenam ponet, et per patenam mittet in calicem; quo facto inclinabit se ad altare, et ad suum locum revertetur. Et haec servanda erunt, si cardinalis ad altare pergere possit, nam si ob infirmam valetudinem non possit, et praesens in cappella sit, ultimus scrutator discum cum schedulis ad eum deferet, ex quo cardinalis infirmus, unam accipiens, eam in loco suo secreta, ut supra dictum est, conficiet; deinde, praevio iuramento praedicto, schedulam obsignatam et complicatam eidem scrutatori tradet, qui eam palam deferet ad altare, et, sine oratione et iuramento, in patenam ponet, et per eam in calicem mittet; quae omnia observanda erunt per ultimum scrutatorem erga eos cardinales, qui, in cappella praesentes, ob valetudinem ad altare pergere non poterunt. Si vero aliqui cardinales infirmi sint in suis cellis, tres cardinales infirmarii, ut supra extracti, ad eos accedent cum capsula altitudine unius palmi, in cuius superiori parte sit rima, seu foramen eius magnitudinis, ut per illud schedula complicata possit per suam latitudinem intus capsulam transmitti; quam capsulam, antequam scrutatores infirmariis tradant, palam aperient, ut ceteri cardinales possint eam inanem et vacuum conspiciere; deinde cludent, et clavem

ponent super altare: deinde infirmarii cum capsula clausa, et cum parvo disco, tot schedulas continent, quot sunt infirmi cardinales, ad unumquemque eorum accedent; et infirmi acceptas ex disco schedulas, secreta scribingent, obsignabunt et complicabunt, et, praevio iam dicto iuramento, in capsulam per rimam mittent; quod si infirmi scribere non possint, alii eorum arbitrio deligendi, praestito de secreto servando in manibus infirmiorum iuramento, praedicta facient; atque hi advertere debent, quod non solum iuramenti vinculo tenentur servare secreta, sed etiam in excommunicationem latae sententiae, si contrafecerint, incurrent. His peractis, infirmarii ad cappellam revertentur cum capsula, quam scrutatores aperient, et schedulas in ea contentas palam numerabunt, et tot repertas, quot sunt infirmi, ponent singillatim in patenam, et per patenam simul omnes in calicem. Ne autem nimis in longum protrahatur scrutinii actio, infirmarii poterunt proprias schedulas post decanum conficere, et in calicem ponere, deinde, dum ceteri cardinales scrutinium agunt, ad infirmos pergere ad accipienda eorum suffragia, eo modo, quo proxime ante dictum est.

Quartus actus scrutinii est schedularum permixtio, quae fiet per primum scrutatorem, calice, in quo ipsae schedulae positae fuerunt, patenam cooperto, pluries agitato.

Quintus actus est numeratio schedularum, quae palam fiet per ultimum scrutatorem, capiendo singillatim unamquamque schedulam ex calice, eamque ponendo in alium, qui ad hoc paratus sit, calicem vacuum. Quod si numerus schedularum non respondeat numero cardinalium, omnes comburendae sunt, et iterum, id est secunda vice, ad suffragia statim est deveniendum. Si vero numerus schedularum

Impeditis valetudine.

Infirmis.

Mixtione.

Mixtione schedularum.

Numeratione schedularum.

numero cardinalium respondeat, prosequendi sunt alii actus scrutini.

Publicatione
scrutini.

Sextus actus est publicatio scrutini, quae per scrutatores, qui sedent ad mensam ante altare positam, fiet hoc modo: primus scrutator accipiet unam schedulam, eamque intactis sigillis explicabit, et viso in ea schedulam electi nomine, eam tradet secundo scrutatori, qui pariter, eodem electi nomine perspecto, eandem tradet tertio, qui illam alta et intelligibili voce perleget, ut omnes cardinales praesentes notare possint suffragium in folio impresso, quod penes se habebunt cum nominibus omnium cardinalium, notabit autem iuxta nomen cardinalis ex schedula recitati: idem faciendum erit de ceteris schedulis in calice positis usque ad ultimam. Quod si in scrutini publicatione, inveniant scrutatores duas schedulas ita complicatas, ut ab uno tantum datas fuisse appareat, si quidem unus et idem in utraque electus fuerit, schedulae praedictae habebuntur, et notabuntur pro uno suffragio; si vero diversi fuerint nominati, neutrum suffragium validum erit, prout in Bulla Gregoriana statuitur de illa schedula, in qua plures nominati sunt; scrutinium tamen neutro casu vitiatur. Ceterum suffragia praedicta, finita scrutini publicatione, poterunt a patribus iuxta nomina cardinalium, qui ea obtinuerunt, in unam summam redigi, vel in separato folio notari, hoc modo: Reverendissimus Dominus cardinalis A habet suffragia 20, et Reverendissimus D. cardinalis B habet suffragia 15, et sic de aliis; quod fit, ne cardinales, cum opus est, cogantur semper numerare suffragia, quae iuxta nomina cardinalium notarunt.

Schedularum
in filum inser-
tione.

Septimus actus scrutini est schedularum in filum insertio, quae, ut schedulae ipsae cautius conservari possint, excogitata fuit. Haec autem insertio fiet per ultimum scrutatorem; inserendo schedulam unamquamque, postquam eam perlegerit,

acu cum filo ad hunc effectum parato, in loco ubi est verbum, ELIGO.

Octavus et postremus scrutini actus, est depositio schedularum seorsum, quae similiter fiet per ultimum scrutatorem, qui, finita insertione omnium schedularum in filum, capita fili nodo iunget, et schedulas omnes ita colligatas in alium calicem vacuum vel in mensam seorsum ponet.

Sequitur tertia et postrema actio, quae postscrutinium appellata fuit, cuius actus, si sequuta sit electio per scrutinium, tres tantum sunt, videlicet, numeratio schedularum, recognitio suffragiorum, et schedularum combustio; de quibus inferius suis locis dicetur. Si vero per scrutinium non sit sequuta electio, actus sunt septem, videlicet; accessus; sigillorum et signorum aperitio; eorum annotatio; suffragiorum examen; suffragiorum scrutini, vel scrutini et accessus numeratio; eorum recognitio; et schedularum combustio.

Primus itaque actus est accessus, qui immediate post scrutinium, hoc est, post depositas seorsum scrutini schedulas fiet, nisi forte in scrutinio fuerit creatus Papa; tunc enim nullus fieri debet accessus. In quo quidem accessu eadem omnia servanda sunt a cardinalibus, quae dicta sunt servari debere in scrutinio peragendo, tam in schedularum scriptione, obsignatione, compilatione, delatione et positione in calicem, quam in earum numeratione, publicatione, notatione suffragiorum et insertione in filum ac depositione seorsum; exceptis tamen infrascriptis. Primo, quod cardinales schedulas pro accessu sumere debent ex disco schedularum accessus. Secundo in schedularum accessus scriptione, si cardinalis nemini velit accedere, debet in media schedulae parte, loco nominis cardinalis qui scribendus esset si ad eum fieret accessus, scribere NEMINI. Scheda autem accessus scribi et obsignari debet cum

Post scrutinio
et eius actibus.

Accessus.

Differentiis
schedularum ac-
cessus et scruti-
nii.

eisdem sigillis et signis schedulae scrutini, sub poenam nullitatis suffragii ipsius accessus. Tertio, quod non potest accessus fieri ad eum cardinalem, qui in scrutinio saltem unum suffragium non obtinuerit, neque ad eum, qui ab ipsomet cardinali fuit in scrutinio nominatus¹. Quarto, quamvis in accessu non liceat plures nominare, sicut non licet in scrutinio plures eligere, sub poenam nullitatis suffragii, tam in accessu quam in scrutinio, nihilominus licebit accedere uni ex pluribus nulliter a se nominatis in scrutinio, dummodo ei ab alio aliquod suffragium, non tamen nulliter, ut praefertur, in ipso scrutinio datum fuerit. Quinto, quod in accessu non praestatur iuramentum, de quo supra, quia in scrutinio fuit iam praestitum per illa verba: *Et quod idem in accessu praestabo*. Sexto, denique infirmarii deferre debent ad infirmos schedulas accessus, et simul etiam unum folium impressum, in quo sit notatus suffragiorum numerus palam recognitus, quae quisque cardinalis in scrutinio nominatus obtinuerit.

Secundus, tertius et quartus actus postscrutini sunt sigillorum et signorum aperitio, eorum adnotatio, suffragiorum examen, qui tunc solum locum habere possunt, quando sequuta est electio per scrutinium et accessus: fieri autem debent hoc modo:

Primus scrutator schedulas accessuum, quos obtinuit electus, in ea parte solum, quae signa continet, aperiet, et inspectis diligenter earum sigillis et signis, apertas, ac in filo, ut erant, insertas, tradet secundo scrutatori, et secundus, eadem inspectione facta, porriget tertio, qui alta et intelligibili voce, sigilla et signa praedictarum schedularum enunciabit et adnotabit in latere sinistro folii impressi, ad hunc effectum parati, sub verbis *sigilla et signa accessuum*, quam etiam adnota-

De schedularum
inspectione, a-
peritione et nu-
meratione, seu
annotatione.

tionem facient ceteri cardinales, si voluerint, in simili folio impresso.

Deinde primus scrutator, reliquis scrutatoribus inspicientibus, pro accessuum praedictorum examine capiet schedulas scrutini, et incipiens ab uno capite fili, in quo insertae sunt, sigillum primae eius schedulae quaeret in sigillis accessuum notatis, ut supra in folio impresso, et si illud in eo non invenerit, omissa prima scrutini schedulam, capiet secundam, eiusque sigillum similiter quaeret; quod si etiam non invenerit, capiet tertiam, et deinde sequentes singillatim, donec sigillum alicuius earum inveniat; eoque invento, scrutini schedulam in ea parte ubi signa sunt aperiet, et si non invenerit signa huius schedulae concordare cum signis accessus, schedulam illam omittet et aliam capiet, sicut paulo ante de schedulis non concordantibus sigillo dictum est; si vero invenerit signa concordare, ostendet illa secundo et tertio scrutatoribus, qui una cum ipsis, post diligens examen super identitate sigillorum et signorum ambarum schedularum, scrutini scilicet et accessus, inspiciet an idem vel diversi in utraque schedulam sint nominati; et si idem nominatus sit, suffragium accessus, nullum censebitur; si vero diversi nominati sint, suffragium accessus, pro valido habebitur; et hoc casu tertius scrutator sigillum et signa schedulae scrutini, ac etiam nomen electi qui in ea continetur, alta et intelligibili voce enunciabit, et adnotabit in latere dextero praedicti folii impressi, sub verbis *sigilla et signa scrutini respondentia accessibus*; notabit autem ea ex adverso accessus concordantis in sigillo et signis; quam adnotationem ceteri quoque cardinales, si voluerint, in simili folio impresso facient.

Examine suf-
fragiorum.

Sed huiusmodi actus, qui explicatione difficiliore sunt, quam operatione, exemplo melius percipientur.

¹ Vide supra pag. 621, h. t. (n. r.).

EXEMPLUM

*Folii impressi, in quo accessus et scrutini sigilla
ac signa concordantia annotantur.*

Sigilla et signa
accessuum.

ABC. 43. Deus.
BRF. 32. Bonitas.
RGI. 50. Beatitudo.
NSP. 26. Gloria.

Sigilla et Signa scrutini
accessibus respondentia.

BRF. 32. Bonitas.
RGI. 50. Beatitudo.

Cardinales nominati
in scrutinio.

Card. S. Euseb.
Card. S. Sixti.

Monitio ad
scrutatores.

Quod si fortasse in ista inquisitione contingat, duas vel plures schedulas scrutini reperiri cum eisdem sigillis et signis aliquius schedulae accessus, tunc si in earum aliqua electus nominatus fuerit, in alia vero alius, primus scrutator, reliquis scrutatoribus similiter inspicientibus, scrutini schedulas huiusmodi, et schedulam accessus in ea etiam parte in qua est nomen eligentis et accedentis aperiet, ut constare possit, secundum Gregorianam Constitutionem, de validitate vel invaliditate accessus; si vero in aliqua huiusmodi schedularum scrutini concordantium cum accessu non sit nominatus electus, debent eae schedulae omitti, et ad subsequens procedendum erit.

De numeratione
suffragiorum.

Quintus actus postscrutini est numeratio suffragiorum, vel scrutini solius, vel scrutini et accessus, quae fiet per scrutatores semper, sive sit electio sive non; et si quidem sequuta non sit electio, ut sciatur, quod in eo scrutinio, vel scrutinio et accessu, non habetur Papa, si vero sequuta sit, ut constet de canonica Pontificis electione. Fiet autem haec numeratio suffragiorum hoc modo: scrutatores in unam summam redigent suffragia, quae quilibet nominatus in Pontificem obtinuit, sive in scrutinio solo, sive in scrutinio et accessu simul; et si invenerint, nullum ex nominatis ad duas tertias partes suffragiorum pervenisse, non habetur Papa

¹ Videretur legendum *subsequentes* (R. T.).

in illo scrutinio, sive scrutinio et accessu; si vero invenerint aliquem ex nominatis, duas tantum partes suffragiorum obtinuisse, aperient electi schedulam, etiam in parte, in qua est nomen eligentis; et siquidem ex ea apparuerit, electum alii suffragatum fuisse, electio eius erit canonica; si vero constiterit, sibi suffragium dedisse, eius electio ex dispositione Gregorianae Constitutionis nulla erit, ob defectum unius suffragii. Si denique plures invenerint duas tertias partes suffragiorum obtinuisse, vel etiam ultra duas tertias, tunc, in suffragiorum paritate, nullus erit electus; in imparitate vero, ille est canonicus Papa, qui superat alium, etiam in uno suffragio.

Sextus actus postscrutini est recognitio, quae per recognitores, sive sequuta sit electio sive non, fiet; inspiciendo tam schedulas scrutini et accessus, quam suffragiorum adnotationes factas per scrutatores, ut per huiusmodi recognitionem constare possit, an scrutatores sincere et fideliter muneri suo satisfecerint: recognitores autem extrahentur sorte, ut scrutatores et infirmarii, statim quidem post scrutinium, si sequuta sit in eo electio; si vero non sit sequuta, post scrutinium et accessum, cum scilicet scrutatores suum impleverint munus per numerationem suffragiorum, et haec extractio fiet, sive sequuta sit electio in scrutinio et accessu, sive non.

De recognitione et recognitionum extractione.

De combustionibus
schedularum.

Septimus et postremus actus postscrutini est combustio omnium schedularum, quae semper et palam per scrutatores fiet, ac statim post recognitionem, sive electio sit sequuta sive non. Et haec omnia, quae de scrutini ritibus sunt exposita, servanda erunt diligenter a cardinalibus in omnibus scrutiniis, sive fiant mane post missam, sive vespere post hymnum *Veni Creator Spiritus*. Atque hi sunt ritus ex praescripto Constitutionis Gregorii Papae XV in electione Romani Pontificis observandi.

Hucusque caeremoniale¹.

Approbatio
inserti caeremonialis.

§ 1. Motu itaque proprio, et ex certa scientia nostra, ac de apostolicae potestatis plenitudine, omnia et singula in praedicto caeremoniali ordinata, et quomodolibet contenta, tenore praesentium perpetuo approbamus et confirmamus; illisque omnibus et singulis perpetuae et inviolabilis apostolicae firmitatis robor adiciamus.

Inssio illud
omnino observandi, et in nihilo immutandi.

§ 2. Eaque a venerabilibus fratribus nostris S. R. E. cardinalibus, omnibusque et singulis aliis, ad quos spectat et spectare quomodolibet poterit in futurum, omnino observari praecipimus et mandamus; ac caeremoniale huiusmodi in totum vel in parte mutari vel ei aliquid addi prohibemus.

Ac non aliter
iudicandi, aut interpretandi.

§ 3. Decernentes sic, et non aliter, per quoscumque ac eosdem S. R. E. cardinales (sublata eis et eorum cuilibet quavis aliter iudicandi et interpretandi facultate et auctoritate) ubique iudicari et definiri debere.

Derogatio
contrariorum.

§ 4. Non obstantibus omnibus illis, quae in primo dicta Constitutione volumus non obstare, ceterisque contrariis quibuscumque.

Sanctio poenalis.

§ 5. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostrae approbationis, confirmationis, adiectionis, praecepti, mandati, prohibitionis et decreti infringere, vel ei ausu temerario contraire: si quis autem hoc attentare praesumpserit, indi-

¹ Haec verba nos interserimus (R. T.).

gnationem omnipotentis Dei ac beatorum Petri et Pauli apostolorum eius se noverit incursum.

Datum Romae, apud S. Petrum, anno Incarnationis Dominicae MDCXXII¹, quarto idus martii, pontificatus nostri anno II.

Dat. die 12 martii 1622, pontif. an. II.

LIII.

Canonizatio sanctae Theresiae Virginis, tam fratrum quam monialium Carmelitarum Discalceatorum fondatricis: eiusque relatio in numerum Sanctarum Virginum, et festivitatis institutio die quinta mensis octobris quotannis celebrandae.

Gregorius Episcopus,
servus servorum Dei,
ad perpetuam rei memoriam.

Omnipotens Sermo Dei, cum de sinu Patris ad haec inferiora descendisset, ut erueret nos de potestate tenebrarum, completo dispensationis suae tempore, transiturus de hoc mundo ad Patrem, ad propagandam per totum terrarum orbem electorum suorum Ecclesiam, quam sanguine suo acquisiverat, eamque verbo vitae erudiendam, ad confundendam sapientiam sapientium, et destruendam omnem altitudinem, quae adversus Deum extollebatur, non multos nobiles elegit, nec multos sapientes, sed contemptibiles mundi; qui non in sublimitate sermonis, nec in humanae sapientiae verbo, sed in simplicitate et veritate ministerium suum, ad quod a diebus aeternitatis praedestinati erant, adimplerent.

§ 1. In sequentibus vero generationibus, cum iuxta praedicta tempora, plebem suam per servos suos fideles visitare dignatus est, plerumque parvulos et humiles assumpsit, per quos Catholicae Ecclesiae ingentia praestaret beneficia, qui-

¹ Erronee, ut puto, ed. Main. legit 1621 (R. T.).

Prooemium.

Theresa virginis in diebus nostris a Deo suscitata, thesaurus suae gratiae et miraculorum gloria illustrata est.

bus ipse, iuxta verbum suum, abscondita a sapientibus et prudentibus regni caelestis mysteria revelaret; eosque supernorum charismatum donis adeo illustraret, ut omnium virtutum, ac bonorum operum exemplis Ecclesiam foverent, ac signorum gloria clarificarent. In diebus vero nostris fecit salutem magnam in manu feminae; suscitavit enim in Ecclesia sua, veluti novam Deborah, Theresiam virginem; quae, postquam mirabili victoriâ carnem suam perpetuâ virginitate, mundum admirabili humilitate, et cunctas adinventiones diaboli multis maximisque virtutibus superasset, excelsiora moliens, et virtutem sexus animi magnitudine supergressa, accinxit fortitudine lumbos suos, et roboravit brachium suum, et instruxit exercitus fortium; qui pro domo Dei Sabaoth et pro lege eius et pro mandatis eius armis spiritualibus decertarent, quam Dominus ad tantum opus peragendum abundante implevit spiritu sapientiae et intellectus et thesauris gratiae suae adeo illustravit, ut splendor eius, tamquam stella in firmamento, fulgeat in domo Dei in perpetuas aeternitates.

Et ideo uti
Sancta venerari
debet, ut cognoscat
Deum.

§ 2. Dignum igitur et congruum existimavimus, ut quam Deus et Unigenitus Filius eius Dominus noster Iesus Christus, quasi sponsam ornatam coronâ et decoratam monilibus suis, in gloriâ miraculorum plebi suae manifestare dignatus est, nos quoque, pro pastoralis sollicitudine nostrâ in universali Ecclesia, cui, licet meritis minime suffragantibus, praesidemus, tamquam sanctam et electam Dei colendam et venerandam apostolicâ auctoritate decreverimus, ut omnes populi confiteantur Domino in omnibus mirabilibus eius, et cognoscat omnis caro, quoniam non defecerunt in diebus nostris miserationes eius: qui, quamvis peccatis nostris existentibus¹ visitet nos in virgâ indignationis suae, non tamen continet in irâ suâ mi-

¹ Forsan legendum *exigentibus* (P. T.).

sericordias suas; dum in afflictionibus nostris novis nos praesidiis munit, et amicos suos multiplicat, qui Ecclesiam suam meritum et intercessionum suffragiis protegant ac defendant.

§ 3. Atque, ut universi christifideles intelligant, quam abunde in ancillam suam effuderit Deus de spiritu suo, ac propterea erga ipsam devotio in dies augeatur, insigniores quasdam eius virtutes, et aliqua ex magnalibus, quae in manu eius operatus est Dominus, his litteris duximus inserenda. Nata est Theresia Abulae, in regno Castellae, anno salutis humanae millesimo quingentesimo quintodecimo, parentibus, ut genere praeclaris, ita etiam vitae integritate conspicuis; a quibus in timore Domini educata, admirandum futurae sanctitatis in tenerrimâ adhuc aetate specimen dedit: nam, cum martyrum acta perlegeret, adeo Sancti Spiritus igne cor eius intra eam concaluit, ut cum fratre germano etiam puero domo aufugerit, ut in Africâ traiceret, ubi sanguinem ac vitam pro testimonio Iesu Christi profunderet. Sed occursu patris revocata, cum optimam sortem sibi ereptam esse iugibus lacrymis deploraret, ardens martyrii desiderium eleemosynis, aliisque operibus compensavit.

§ 4. Sed cum ad vigesimum aetatis annum pervenisset, Christo se totam despondit, et vocationem, qua ab eo vocata erat, aggressa, ad moniales sanctae Mariae de Monte Carmelo Ordinis Mitigati se contulit, ut plantata in domo Domini, in atriis domus Dei nostri floreret. Professione itaque in eo monasterio emissâ, cum per duodeviginti annos gravissimis morbis, ac variis praeterea tentationibus vexata esset, nullisque supernis consolationibus reficeretur, adeo invicte, adiuvante Domino, omnia pertulit, ut probatio fidei illius, omni pretiosior auro quod per ignem probatur, inventa fuerit in laudem et gloriam et honorem, in revelationem Iesu Christi.

Theresia anno MDXV parentibus, et genere praeclaris orta, vitae integritate emicuit, et suae sanctitatis specimen dedit.

Ad xx annum perventa se Christo dicavit, inter moniales sanctae Mariae de Monte Carmelo professa est, et gravissimis morbis, multisque vexata tentationibus, omnia sustinuit.

Christi Corpore in Eucharistiâ mentis oculis intuitu gratiae gaudia recolens, mente excessit.

§ 5. Et quoniam, ad erigendum sublime christianarum virtutum aedificium, fidei fundamentum ponendum fuit, illud adeo stabile ac inconcussum Theresia collocavit, ut, iuxta verbum Domini, comparanda sit viro sapienti, qui aedificavit domum suam supra petram: eâ etenim firmitate sacrosancta Ecclesiae sacramenta, ceteraque catholicae religionis dogmata credebatur et venerabatur, ut maiorem, ut ipsa saepius testificabatur, de qualibet re certitudinem habere non posset: hac fidei lucernâ illuminata, Domini nostri Iesu Christi Corpus in sacratissimâ Eucharistiâ mentis oculis adeo clare intuebatur, ut assereret, nihil esse quod invideret eorum beatitudini, qui corporeis oculis Dominum conspexissent¹, tantum autem vitae spei in Domino collocaverat, ut iugiter deploraret, quod tamdiu in praesenti mortali vitâ detineretur, quae sibi impedimentum afferret, quo minus semper cum Domino esset, nec raro, dum in corde suo caelestis patriae gaudia recogitabat, mente excedebat, et ad eorum fruitionem in carne rapiebatur.

Divini amoris flammâ exarsit, eiusque incendio vitâ excessisse dixit.

§ 6. Sed inter ceteras Theresiae virtutes praecipue emicuit dilectio Dei; quae adeo in corde eius exarsit, ut confessarii ipsius Theresiae charitatem, tamquam non hominis, sed Cherubin propriam, admirarentur et celebrarent, quam etiam Dominus noster Iesus Christus multis visionibus, ac revelationibus mirabiliter auxit; quandoque enim datâ dexterâ, clavoque ostenso, illam in sponsam suam adoptavit, atque his verbis alloqui dignatus est; *deinceps, ut vera sponsa meum zelabis honorem; iam ipse sum totus tuus; et tu tota mea*. Aliquando etiam angelum vidit, ignito iaculo sibi praecordia transverberantem, ex quibus caelestibus donis divini amoris flamma in eius corde adeo exaestuabat, ut maxime arduum votum a Deo edocta

¹ Edit. Main. legit *comperisset* (N. T.).

emiserit efficiendi semper quicquid perfectius esse et ad maiorem Dei gloriam pertinere intelligeret, quin etiam post mortem cuidam moniali per visum manifestavit, se non vi morbi, sed ex intollerabili divini amoris incendio vitâ excessisse.

§ 7. Sed quam perpetuâ charitate proximum dilexerit, multis argumentis manifestum fuit, sed praesertim ex ardenti desiderio, quo animarum salutem desiderabat. Infidelium enim et haereticorum tenebras perpetuis lacrymis deflebat, ac pro eorum illuminatione non solum iuges ad Deum preces fundebat, sed et ieiunia, flagellationes, ac alias carnis macerationes offerebat. Proposuit etiam sancta virgo in corde suo, nullum diem sine charitatis officio transigere; in quo etiam Deus ipsi auxilium praestitit: numquam enim ei defuit, ipso largiente, exercendae charitatis occasio.

§ 8. Mirabiliter autem imitata est Dominum nostrum Iesum Christum in dilectione inimicorum: nam cum ingentes pateretur persecutiones et adversitates, diligebat tamen persequentes, et orabat pro his, qui oderant se; quinimo detrimenta et offensiones, quas perpetiebatur, amoris et charitatis ipsi escam ministrabant, adeo ut viri graves dicere solerent: *qui amari a Theresia vellet, damno aut iniuriâ ut eam afficeret, oportere*.

§ 9. Nota vero, quae in professione Religionis Deo voverat, maxima curâ ac diligentia reddidit: nec enim tantummodo omnes exteriores actus superiorum arbitrio maximâ cum habilitate spiritus perficiebat; sed firmiter etiam in corde suo constituit, eorum voluntati omnes etiam cogitationes suas subiicere. Cuius etiam rei egregia exempla reliquit; nam Dominum Iesum Christum sibi saepius apparentem aliquando a confessariis iussa, qui delusam ab angelo tenebrarum suspicabantur, humiliter irrisit, sprevitque, sed non sine magno tam profundae obedientiae pra-

Charitate proximum mirabiliter dilexit, et usque salutem ardenti desiderio desideravit.

In dilectione inimicorum mirabiliter Christum imitata est.

Et spiritus humilitate admirabiliter praefecit.

mio; quin etiam volumen, quod in *Cantica Canticorum* insigni pietate refertur scripserat, ut confessario obtemperaret, flammis iniicit. Dicere autem solebat, se in discernendis visionibus ac revelationibus decipi posse, in obedientiâ vero superioribus praestandâ falli non posse.

§ 10. Paupertatem adeo dilexit, ut non solum labore manuum suarum victum sibi compararet: sed, si quam monialium viatoribus indutam vestimentis conspexisset, illico suâ cum illius commutaret; ac, si quando sibi necessaria, deficerent, mirifice laetaretur et exultaret, gratiasque Deo ageret, tamquam insigne aliquod consecuta beneficium.

§ 11. Sed inter ceteras eius virtutes, quibus, quasi sponsa a Deo ornata, mirifice excellit, integerrima effulsit castitas; quam adeo eximie coluit, ut non solum propositum virginitatis servandae¹, a pueritiâ conceptum, usque ad mortem perduxerit, sed omnis expertem maculae, angelicam in corpore et corde servaverit puritatem.

§ 12. Quas adeo insignes virtutes mirifica humilitate cordis ornabat. Cum etenim in dies divinis charismatibus anima eius impinguaretur, saepius exclamabat ad Dominam, ut beneficiis in eam suis terminum statueret, nec tam cito ingentium scelerum oblivisceretur.

§ 13. Contumelias vero et irrisiones ardentissime sitiabat, ac non solum humanos honores, sed nosci quoque ab hominibus abhorrebat.

§ 14. Invictam autem huius sanctae Virginis patientiam illa vox attestatur, quâ² saepius ad Dominum exclamabat: *Domine, aut pati, aut mori.*

§ 15. Praeter haec omnia divinae beneficentiae munera, quibus hanc dilectam suam quasi pretiosis monilibus decoratam esse voluit omnipotens, aliis etiam gratis

et donis abunde ipsam locupletavit; adimplevit enim eam spiritu intelligentiae, ut non solum honorum operum in Ecclesiâ Dei exempla relinqueret; sed et illam caelestis sapientiae imbribus irrigaret, editis de mysticâ theologiâ, aliisque etiam multâ pietate refertis libellis, ex quibus fidelium mentes uberrimos fructus percipiunt et ad supernae patriae desiderium maxime excitantur.

§ 16. Quibus caelestibus instructa ac illustrata muneribus, opus aggressa est maximum quidem, et cuicumque difficultimum, sed Ecclesiae Christi perquam utile ac proficuum: reformationem enim exorsa est Ordinis Carmelitani, illudque non solum in mulieribus, sed et in viris egregie praestitit.

§ 17. Aedificatis non modo per universas Hispanias, sed et per alias etiam christiani orbis partes tam virorum quam mulierum monasteriis, sine pecuniâ, sine proventibus, de solâ Dei misericordiâ praesumens, nec modo omnibus humanis destituta auxiliis, sed adversantibus plerumque, ac contradicentibus principibus et potestatibus seculi: quae tamen, Domino opus suum confirmante, radices miserunt, incrementum susceperunt, et demum in domo Dei uberes proventus fructificarunt.

§ 18. Tantas virtutes Theresiae, plurimis, dum adhuc in humanis ageret, miraculis Deus illustravit: quorum nonnulla praesentibus litteris duximus inserenda. Cum in Conchensi dioecesi maxima esset frumenti penuria, atque in monasterio de Villanova de Xara vix tantum farinae reperiretur, ut per integrum mensem ad victum decem et octo monialium satis esset; huius sanctae virginis meritis et intercessione Deus omnipotens, qui sperantes in se enutrit, eam adeo abundare fecit, ut quamvis per sex menses ex eâ affatim panes ad refectionem ancillarum

Ordini Carmelitano virorum mulierumque magna praestitit.

Monasteria universitatibus seculi superatis multa extruxit.

Miraculis multis adhuc vivens amicit quorum aliqua inseruntur.

Dei fierent, numquam tamen usque ad novas fruges diminueretur. Gravi terysipilate in vultu ac febre afflictabatur Anna a Trinitate, monialis conventus Medinae de Campo, cui Theresia primum blandita, deinde laesa membra leviter attrahens, bono animo, inquit, sis filia, Deus, ut spero, te hoc modo¹ liberabit; statimque febris, omnisque morbus ab eâ abscessit. Alberta eiusdem monasterii priorissa, pleuritide, ac febre, non absque vitae periculo, laborabat; at sancta virgo Theresia, tacto latere, quod morbo urgebatur, eam sanam esse pronuntiavit, ac surgere iussit; illa perfecte sanata statim e lecto exiit, laudans Deum.

§ 19. Adveniente demum tempore, quo pro tot laboribus pro divino honore exhaustis, ac tot bonis operibus in Ecclesiae utilitatem perpetratis, coronam decoris de manu Dei esset receptura, gravi morbo Albe decumbens, cum toto infirmitatis tempore frequentes ac plene admirabiles de divinâ charitate cum sororibus sermones habuisset, saepius gratias Deo agens, quod se catholicae Ecclesiae aggregasset, commendans, tamquam praecipua bona, paupertatem, ac debitam praepositis obedientiam, accepto humillime, ac cum caelesti prorsus charitate sacro peregrinationis suae viatico, ac extremae unctionis sacramento, Christi crucifixi effigiem manutenus, ad caelestem patriam evolavit.

§ 20. Pluribus vero signis manifestavit Deus quam sublimem gloriae gradum Theresiae elargitus in caelis esset: multae etenim moniales, religiosae, ac timentes Deum, viderunt decorem gloriae eius. Alia etenim conspexit supra tectum ecclesiae, et in choro, et super decumbentis cubiculum multitudinem caelestium luminarium; alia Christum Dominum magno coruscantem splendore, et ingenti angelorum frequentia circumdatum, eius lecto

assistentem; alia plurimos albis amictos vestibibus ipsius cellam ingredientibus, ac cubili circumfusos; quaedam etiam in ipso transitu momento candidam columbam ex ipsius ore in caelum evolantem; alia splendorem, chrystalli instar, fenestrâ egredientem vidit; quin etiam quaedam arbor, calce ac macerie obstructa, ac iamdudum arida, quae cubiculo proxima erat, praeter omnem temporis et naturae rationem, repente floribus onusta in ipsâ transitu horâ apparuit; corpus exanime, speciosissimum ac nullâ rugâ contractum ac miro decoratum candore apparuit, ac unâ cum vestibibus ac linteolis, quibus aegra usa erat, omnibus admirantibus, mirifice spirans odorem. Multa etiam magnalia, quae meritis ancillae suae¹ operatus est Deus, ipsius in paradisum transitum exultabilem reddiderunt: quaedam etenim monialis, dudum capitis et oculorum infirmitate laborans, apprehensâ mortuae virginis manu, ac capiti, oculisque admotâ, statim convaleuit; altera item eius exosculatis pedibus, sensum odoratus amissum recuperavit, et corporaliter odorem unguentorum, quo sacrosanctum eius corpus a Domino perfusum erat, percepit; corpus eius absque ullo prorsus medicamine ligneo loculo inclusum, alte effossâ ad sepulturam humo, ac ingentibus lapidibus et calce oppletâ scrobe, sepultum est, sed e sepulchro eius odor adeo ingens ac mirificus emanabat, ut decretum fuerit, sacrum corpus exhumare, atque illud sane integrum, ac incorruptum, ac si nuper tumulatum fuisset, repertum fuit, odorato liquore circumfusum, quo perenniter usque in praesentem diem, Deo ancillae suae sanctitatem ingi miraculo attestante, desudat; quare aliis vestibibus indutum, novâque arcâ inclusum, cum priora computruissent, eodem loco conditum fuit, lapsoque triennio, cum rursus ipsius monumentum aperiretur,

Theresia tandem sororibus suis paupertatem, obedientiamque commendans, eucharistia ac extrema unctione receptis, crucifixi effigiem manutenus obiit.

Et tunc mirabilia gloriae Theresiae signa visa fuerunt.

¹ Nisi legendum sit morbo (R. T.).

¹ Erronee edit. Main. legit suo (R. T.).

Paupertatem omnimodam dilexit.

Integerrima charitate excellit.

Divinis charismatibus anima eius impinguita fuit.

Contumelias ardentissime sitiavit honoresque abhorruit.

Invictae patientiae fuit.

Spiritu intelligentiae illustrata theologiae libellos edidit.

ut sacrum pignus Abulam asportaretur, ac deinceps frequenter iussu delegatorum apostolicorum inviseretur, semper incorruptum, ac tractabile, eodem odore, ac liquore perfusum apparuit.

Miraculisque aliis claruit post mortem.

§ 21. Sed et procedentibus temporibus manifestavit Deus hominibus gloriam suam, praestitis per intercessionem ancillae suae frequentibus beneficiis his, qui se fideliter eius precibus commendassent. Puer etenim quidam quadriennis adeo contractus ac detortus erat, ut nec pedibus insistere, nec, cum iaceret, movere posset; eaque infirmitas, cum illi a natiuitate fuisset, nullumque afferret doloris sensum, incurabilis prorsus videbatur; cumque per novem dies ad cubiculum, quod vivens sancta virgo inhabitaverat, allatus fuisset, sensit in se virtutem venientem, ac repente sanus ac validus, ac suis pedibus ambulans, stupentibus cunctis, cepit diffamare, se a matre Theresia de Iesu perfectam sanitatem fuisse consequutum. Saevissimis doloribus per biennium cruciabatur Anna a sancto Michaelis monialis, tribus cancribus pectus eius adeo affligentibus, ut non solum solemniter expers esset, sed nec collum flectere, nec brachia posset attollere; cumque particulam reliquiarum sanctae Theresiae super pectus apposuisset, et toto cordis affectu se eius patrocinio commendasset, non solum omnis evanuit plaga a corpore eius, sed et aliam etiam, quam in corde diu habuerat, infirmitate libera momento temporis effecta est. Adeo vexabatur Franciscus Perez, parochialis ecclesiae rector, a postemate, quod in os pectoris insederat, ut, brachio etiam contracto, a celebratione sacrosancti missae sacrificii per quinque menses impediretur; humanisque remediis deficientibus, ad divina confugit, et ad montes Dei elevans oculos, salutem consequutus est; epistolam enim virginis

1 Ita legit edit. Main. tum Cherub. (R. T.).

Theresiae manu exaratam pectori admovens, consecutus est eius partis sanitatem, cumque deinde sepulchrum Virginis visitasset, eiusque brachium, quod Albe asservatur, proprio brachio, quod adhuc contractum erat, admovisset, in eo etiam divinam virtutem expertus est, restituta sibi perfecta valetudine. Ioannes de Leyna magno gutturis morbo adeo affligebatur, ut omnis respirationis via fere interclusa esset, iamque morti proximus animam agebat, cum sudarium, quod sanctae Theresiae fuerat, ad morbi locum magna cum fiducia apposuit, somnoque captus, ac paulo post experrectus, se meritis beatae Theresiae curatum esse repente sanus exclamavit.

§ 22. Cum igitur per universas iam gentes et nationes sanctitas Theresiae celebraretur, et nomen ipsius ad christifideles magno in honore esset, operante Domino per intercessionem eius tot mirabilia, quae etiam in dies una cum ipsius veneratione augebantur, fuerunt auctoritate apostolica in multis Hispaniae partibus formati processus, ac ad sanctam Sedem transmissi.

§ 23. Et instanter agente clarae memoriae Philippo III Hispaniae rege catholico, negotio tam in sacra rituum congregatione, quam in Rotâ diligenter discusso, felicitis recordationis Paulus V praedecessor noster indulisit, ut in eius honorem tamquam de Beatâ Virgine divinum officium in toto fratrum Carmelitanorum Ordine posset celebrari. Cumque idem Philippus rex iterum apud praedictum Paulum similiter praedecessorem nostrum pro canonizatione B. Virginis Theresiae supplicasset, idem Paulus iterum negotium commisit cardinalibus sacrae rituum congregationis, qui novos processus auctoritate apostolica conficiendos decreverunt, atque ad id munus peragendum bonae memo-

1 Bullam Pauli V non puto esse in Bull. (R. T.).

Theresiae ideo sanctitas magna in veneratione fuit et in Hispaniis multi desuper fuerunt formati processus, ad Sedem Apostolicam transmissi.

Instante quoque Philippo III Hispaniarum rege Paulus V divinum officium de ipsa beata Virgine celebrari indulisit, et canonizationis negotium congregationi rituum commisit, novique processus desuper formati et ad eundem Paulum transmissi fuerunt.

riae Bernardum cardinalem de Royas archiepiscopum Toletanum, et venerabiles fratres episcopos Abulensem et Salmaticensem eadem auctoritate deputarunt, qui, cum diligenter de mandato negotio perfuncti essent, omnia acta eidem Paulo V praedecessori nostro transmiserunt.

Quos iterum iussit examinari per auditores rotae.

§ 24. Qui tribus apostolici palatii causarum auditoribus Francisco archiepiscopo Damasceno locumtenenti, nunc S. R. E. cardinali, Ioanni Baptistae Coccino decano, et Alphonso Manzanedo dedit in mandatis, ut summam cum diligentia dicta acta examinarent, et, quae eorum sententia esset, ad ipsum referrent. Qui omnibus accurate, prout rei magnitudo postulabat, perpensis, eidem Paulo V praedecessori retulerunt, plene iustificari vitae sanctitatem, ac miracula beatae virginis Theresiae, omniaque abunde constare, quae pro canonizatione eiusdem a sacris canonibus requiruntur, posseque ad ulteriora procedi.

Et etiam per cardinales congregationis sacrorum rituum.

§ 25. Utque eam maturitate, quae rem tantam decebat, negotium transigeretur, idem Paulus dilectis filiis nostris S. R. E. cardinalibus sacris ritibus praefectis ordinavit, ut praedictos processus quam diligentissime rursus inspicerent, ac de totâ causâ accurate cognoscerent.

Paulo defuncto, iste Pontifex iisdem cardinalibus iuramentum Pauli exequendum mandavit.

§ 26. Cum vero idem Paulus humanae peregrinationis viam complevisset, nosque (nullis licet nostris meritis) solâ divinae gratiae dignatione ad Ecclesiae gubernacula vocati essemus, ad augmentum divini honoris et sanctae Ecclesiae utilitatem pertinere arbitrati sumus, ut huiusmodi negotium promoveretur, plurimum etiam ad praesentium temporum calamitatem levandam interesse existimavimus, si christifidelium devotio erga Sanctos et electos Dei, qui pro nobis in tantis necessitatibus intercederent, augetur. Mandavimus itaque praedictis cardinalibus, ut, quod illis a praedecessore nostro praedi-

1 Edit. Main. legit *augetur* (R. T.).

cto fuerat iniunctum, quamprimum exequerentur.

§ 27. Quod cum illi eâ diligentia, qua decebat, perfecissent, ac pro sanctae virginis canonizatione omnes unanimiter censuissent, venerabilis frater noster Franciscus Maria episcopus Portuensis cardinalis a Monte totius processus summam, ac suam, collegarumque sententiam coram nobis in consistorio nostro exposuit; quibus auditis reliqui cardinales, qui aderant, ad ulteriora fore procedendum communi suffragio pronuntiarunt.

Et ab eis ad ulteriora procedendum fore acceptit.

§ 28. Igitur, cum in publico consistorio dilectus filius Ioannes Baptista Mellinus, consistorialis aulae nostrae advocatus, pro eius canonizatione perorasset, ac nomine charissimi in Christo filii nostri Philippi Hispaniarum regis catholici, ut ad eam procedere dignaremur, humiliter supplicasset, nos de re tantâ venerabiles fratres nostros S. R. E. cardinales et episcopos in curiâ praesentes consultores esse respondimus, atque interim cardinales atque episcopos praesentes vehementer in visceribus Christi hortati sumus, ut orationibus instantes, in ieiuniis et eleemosynis animas suas coram Deo nobiscum humiliter, preces a Deo Patre luminum exposcerent, ut ex alto super nos lucem suam et veritatem suam emitteret, quae nos ad voluntatem et beneplacitum eius cognoscendum et perficiendum deduceret. Itaque cum semipublico consistorio, quod consequenter celebratum est, vocatis non modo cardinalibus, sed patriarchis, archiepiscopis et episcopis in curiâ nostrâ existentibus, praesentibus etiam nostris ac Sedis Apostolicae notariis, ac sacri palatii apostolici causarum auditoribus, cum plura a nobis de eximia sanctitate ancillae Dei, ac miraculorum frequentia et celebritate, populorumque erga eam per-

Et in publico consistorio multis hic enunciatis rati et recte completis, Theresiam sanctam esse definivit, et sanctarum virginum catalogo adscripsit, eiusque festum die 5 octobris quotannis celebrari decrevit.

1 Videretur legendum *consulturos* (R. T.).

2 Potius legendum *prece* (R. T.).

universas christianas nationes devotione commemorata fuissent, expositis etiam instantiis, quae coram nobis non modo nomine maximorum regum, sed etiam charissimi in Christo filii nostri Ferdinandi Romanorum regis in imperatorem electi, aliorumque complurium christianorum principum fiebant, omnes concorditer ac uno ore benedicentes Deum, amicos suos honorificantem, beatam Theresiam canonizandam esse, atque inter Sanctas Virgines adscribendam censuerunt; quorum omnium audito consensu, intimo cordis affectu exultavimus in Domino, et iubilavimus in salutari eius, gratias¹ agentes Deo, et Filio eius Domino nostro Iesu Christo, quod Ecclesiam misericorditer respexisset, ac tantam gloriam illustrare decrevisset; canonizationis itaque publicavimus diem, eosdemque fratres ac filios nostros monuimus, ut in orationibus et eleemosynis perseverarent, ut in tanto opere exequendo splendor Domini Dei nostri esset super nos, qui opus manuum nostrarum ad perficiendam eius voluntatem dirigeret. Demum, peractis omnibus quae ex sacris constitutionibus ac Romanae Ecclesiae consuetudine peragenda erant, hodie in sacrosanctam Principis apostolorum basilicam cum venerabilibus fratribus nostris S. R. E. cardinalibus, necnon patriarchis, archiepiscopis et episcopis, Romanaeque curiae praelatis, officialibus et familiaribus nostris, clero seculari et regulari, ac maxima populi frequentia, convenimus; ubi repetitis pro canonizationis decreto petitionibus nomine eiusdem charissimi in Christo filii nostri Philippi regis catholici a dilecto filio nostro Ludovico titulus sanctae Mariae Transpontinae cardinali Ludovico nuncupato, nostro secundum carnem nepote, per Nicolaum Zambeccarium, consistorialis aulae nostrae advocatum praedictum, decantatis

¹ Edit. Main. legit *gratia* (R. T.).

sacris precibus et litanis, ac Spiritus Sancti gratia humiliter implorata, ad honorem sanctae et individuae Trinitatis, et Fidei Catholicae exaltationem, auctoritate omnipotentis Dei Patris et Filii et Spiritus Sancti, beatorum apostolorum, ac nostram, de venerabilium fratrum nostrorum sanctae Romanae Ecclesiae cardinalium, patriarcharum, archiepiscoporum, episcoporum in Romanam curiam praesentium consilio ac unanimi consensu, bonae memoriae Theresiam virginem de Abula, de cuius vitae sanctitate, fidei sinceritate, et miraculorum excellentia plene constabat et constat,¹ Sanctam esse definivimus, ac Sanctarum Virginum catalogo adscribendam decrevimus, prout praesentium tenore definimus, decernimus et adscribimus, illamque universos christifideles tamquam vere Sanctam honorare et venerari mandavimus et mandamus, statuentes ut ab universali Ecclesia in eius honorem ecclesiae et altaria, in quibus sacrificia Deo offerantur, aedificari et consecrari, et singulis annis die v octobris, quo ad² caelestem gloriam translata est, eius Officium, ut de Sancta Virgine, ad praescriptum romani breviarii celebrari possit.

§ 29. Eademque auctoritate omnibus christifidelibus vere poenitentibus et confessis, qui annis singulis eodem festo die ad sepulchrum, in quo corpus eius requiescit, visitandum accesserint, unum annum et unam quadragenam, iis vero, qui in eiusdem festi octava, quadraginta dies de iniunctis eis seu quomodolibet debitis poenitentibus misericorditer in Domino relaxavimus ac relaxamus.

§ 30. Postremo gratis Deo actis, quod Ecclesiam suam insigni hoc, novoque lumine illustrare dignatus esset, decantata in sanctae Theresiae honorem solemniter Sanctarum Virginum oratione, ad altare

¹ Coniunct. ac *delemus* (R. T.).

² Edit. Main. legit *quoad* (R. T.).

Indulgentias eius sepulchrum concessit visitantibus.

Omnibusque qui huiusmodi canonizationi praesentes fuerunt.

Principis apostolorum missam celebravimus cum eiusdem Sanctae Virginis commemoratione, omnibusque christifidelibus tunc praesentibus plenariam omnium peccatorum suorum indulgentiam concessimus.

Hortatur demum omnes ad benedicendum, et glorificandum Deum ob huiusmodi peractam canonizationem.

§ 31. Decet igitur, ut pro tam insigni beneficio omnes cum omni humilitate benedicamus et glorificemus Eum, quem deest omnis benedictio, et honor, et gloria, et potestas in secula seculorum, assiduis precibus ab eo postulantes, ut per intercessionem electae suae a peccatis nostris faciem suam avertens misereatur nostri, et respiciat nos, et ostendat nobis lucem misericordiarum suarum, et immitat timorem suum super gentes, quae non cognoverunt eum, ut cognoscant, quia non est alius Deus, nisi Deus noster.

Exemplis huius bullae ubique fidem dari iubet.

§ 32. Ceterum, quia difficile foret praesentes nostras litteras ad singula loca, ubi opus esset, deferri, volumus, ut earum exemplis, etiam impressis, manu publici notarii subscriptis, et sigillo alicuius personae in dignitate ecclesiastica constitutae munitis, eadem ubique fides habeatur, quae ipsis praesentibus adhiberetur, si essent exhibitae vel ostensae.

Sanctionemque poenalem adiunxit.

§ 33. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostrorum definitionis, decreti, adscriptionis, mandati, statuti, relaxationis et voluntatis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare praesumpserit, indignationem omnipotentis Dei, ac beatorum Petri et Pauli apostolorum eius, se noverit incursurum.

Datum Romae, apud S. Petrum, anno Incarnationis Dominicae MDCXXII¹, quarto idus martii, pontificatus nostri anno II.

Dat. die 12 martii 1622, pontif. au. II.

Papae subscriptio.

Cardinalium subscriptiones.

✠ EGO GREGORIUS

CATHOLICAE ECCLESIAE EPISCOPUS.

† Ego Antonius cardinalis Saulius decanus.

¹ Erronee edit. Main. habet 1621 (R. T.).

Bull. Rom. — Vol. XII.

† Ego Franciscus Maria cardinalis a Monte episcopus Portuensis.

† Ego Franciscus Sfortia cardinalis episcopus Tusculanus.

† Ego Alexander cardinalis Montaltus episcopus Albanensis, S. R. E. vicecancellarius.

† Ego Octavius episcopus Praenestinus cardinalis Bandinus.

† Ego Andreas tituli sancti Laurentii in Lucina presbyter cardinalis Perettus.

† Ego Ioannes Baptista tituli Ss. Petri et Marcellini presbyter cardinalis Detus.

† Ego Dominicus cardinalis Ss. Apostolorum Gymnasium.

† Ego Carolus tituli sancti Caesarei cardinalis Madrutius.

† Ego S. tituli sancti Chrysogoni presbyter cardinalis Burghesius.

† Ego M. tituli sancti Onuphrii presbyter cardinalis Barberinus.

† Ego Ioannes Garzia tituli Ss. Quatuor Coronatorum presbyter cardinalis Milinus.

† Ego M. tituli Ss. Quirici et Iulittae presbyter cardinalis Lantes.

† Ego Fabritius tituli sancti Augustini presbyter cardinalis Verallus.

† Ego Ioannes Baptista tituli sanctae Caeciliae presbyter cardinalis Lenius.

† Ego Dominicus tituli sancti Martini in Montibus presbyter cardinalis Rivarola.

† Ego Gaspar cardinalis Borgia, tituli sanctae Crucis in Hierusalem.

† Ego Robertus tituli sancti Alexii presbyter cardinalis Ubaldinus.

† Ego Tiberius tituli sancti Priscae presbyter cardinalis Mutus.

† Ego Gabriel tituli sancti Bartholomaei in Insula presbyter cardinalis de Treio.

† Ego S. presbyter cardinalis S. Susanna, S. R. E. bibliothecarius.

† Ego Guido tituli sanctae Mariae de Populo presbyter cardinalis Bentivolius.

- † Ego Petrus tituli sancti Salvatoris in Lauro presbyter cardinalis Valerius.
 † Ego I. Federicus tituli sancti Laurentii in Panisperna cardinalis de Zollerem.
 † Ego Iulius sanctae Mariae supra Minervam cardinalis Romanus.
 † Ego Fr. Desiderius tituli sancti Clementis cardinalis de Cremona.
 † Ego Stephanus tituli sanctae Mariae in Via cardinalis Pignatellus.
 † Ego Franciscus tituli sancti Matthaee in Merulana presbyter cardinalis Sacratius.
 † Ego M. Antonii titulo sancti Eusebii presbyter cardinalis Gozadinus.
 † Ego Alexander tituli sanctae Mariae in Vialata cardinalis Estensis.
 † Ego Carolus Emanuel sancti Nicolai in carcere Tulliano cardinalis Pius.
 † Ego Mauritius sancti Eustachii diaconus cardinalis de Sabaudia.
 † Ego Carolus sanctae Mariae in Dominica cardinalis Medices.
 † Ego Ludovicus tituli sancti Hadriani Cardinalis de la Vallette.
 † Ego Franciscus sancti Angeli in Foro Piscium diaconus cardinali Boncompagnus.
 † Ego Hippolytus sanctae Mariae Novae cardinalis Aldobrandinus.

LIV.

Institutio collegii sancti Bonaventurae in civitate Pragae pro studentibus fratrum Minorum Conventualium Ordinis S. Francisci, cum applicatione annui redditus, ab imperatore Ferdinando II ei assignati¹.

Gregorius Papa XV,
ad perpetuam rei memoriam.

Exordium.

In supereminenti Sedis Apostolicae speculâ, meritis licet imparibus, disponente

¹ Aliud pro studentibus collegium eiusdem Ordinis erexit Paulus V in insula Melevitana ut sup. in Const. CCCXXXII, in supereminenti, p. 477, h. l.

Domino, constituti, et intra mentis nostrae arcana revolventes quantum ex litterarum studiis catholica fides augeatur, divini nominis cultus protendatur, veritas agnoscat, ac iustitia colatur, ad ea, per quae litterarum studia huiusmodi ubilibet excitentur, libenter intendimus, et in his sollicitudinis nostrae partes propensius impertimur, prout, locorum qualitate pensatâ, conspicimus salubriter in Domino expedire.

§ 1. Cum itaque, sicut dilecti filii Iacobi de Bagnacavallo, Ordinis fratrum Minorum sancti Francisci Conventualium nuncupatorum ministri generalis, nomine nobis nuper expositum fuit, charissimus in Christo filius noster Ferdinandus Romanorum rex, in imperatorem electus, mille et ducentos taleros annuos monetae illarum partium pro duodecim baccalaureorum in domo regulari sancti Iacobi Pragensis, eiusdem Ordinis, manutentione assignaverit, et propterea dictus Ferdinandus rex, in imperatorem electus, tam ad fratrum dicti Ordinis in praedictâ domo studentium commodum et profectum, quam etiam ad militantis Ecclesiae exaltationem, ipsiusque civitatis decorem, in praedictâ domo unum collegium studii pro uno regente nuncupando ac duodecim baccalaureis, seu collegialibus eiusdem Ordinis professoribus, per nos erigi et institui, aliasque, ut infra, indulgeri summopere desideret, nos, piis et laudabilibus dicti Ferdinandi regis in imperatorem electi votis in praemissis annuere volentes, supplicationibus eius nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, ad omnipotentis Dei laudem et gloriam, necnon militantis Ecclesiae exaltationem, divinique cultus et orthodoxae fidei augmentum, ac religiosorum praedictorum commoditatem et profectum, in praedictâ domo unum collegium sub invocatione sancti Bonaventurae, eiusdem Ordinis profes-

Imperator Ferdinandus II annuum redditum assignavit pro collegio in domo regulari sancti Iacobi Pragensis, Ordinis fratrum conventualium sancti Francisci, erigendo pro collegialibus eiusdem Ordinis professoribus ab isto Pontifice, qui ad eiusdem imperatoris petitionem illud sub invocatione sancti Bonaventurae cum privilegiis similis collegii sancti Bonaventurae in Urbe instituit et erigit.

soris, cum omnibus et singulis privilegiis, praerogativis, et indultis collegio sancti Bonaventurae eiusdem Ordinis de Urbe concessis, auctoritate apostolicâ, tenore praesentium, perpetuo erigimus et institimus.

Illique dictum annuum redditum perpetuo applicat.

§ 2. Illique sic erecto et instituto, pro eius dote, ac unius regentis, et duodecim baccalaureorum seu collegialium inibi pro tempore existentium sustentatione, et onerum eis incumbentium supportatione, mille et ducentos taleros huiusmodi (ita quod liceat eis corporalem, realem et actualem illorum possessionem suo et dicti collegii nominibus propriâ auctoritate libere apprehendere et retinere, ac in ipsius collegii usus et utilitatem convertere) auctoritate et tenore praedictis etiam perpetuo applicamus et appropriamus.

Clausulas huius erectionis subiicit.

§ 3. Decernentes praesentes litteras semper et perpetuo validas firmas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, sicque per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, ubique iudicari et definiri debere, ac irritum et inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Contrariisque derogat.

§ 4. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, necnon dicti Ordinis (etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis) statutis et consuetudinibus, ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud sanctum Petrum, sub annulo Piscatoris, die v aprilis MDCXXII, pontificatus nostri anno II.

Dat. die 5 aprilis 1622, pontif. anno II.

LV.

Confirmatio privilegiorum, gratiarum et indultorum tam spiritualium quam temporalium concessorum Ordini et

fratribus Sanctissimae Trinitatis Redemptionis captivorum¹.

Gregorius Papa XV,
ad perpetuam rei memoriam.

Iniuncti nobis apostolici muneris ratio postulat, ut sacrarum religionum, in militari Ecclesiâ suaves in Domino fructus assidue praestantium, paternam curam gerentes, privilegia, gratias et indulta illis a Romanis Pontificibus praedecessoribus nostris et Apostolicâ Sede concessa, quo validius perpetuo subsistant, nostrae confirmationis robore muniamus.

§ 1. Exponi siquidem nobis nuper fecit dilectus filius Ludovicus Petit, magister generalis Ordinis Sanctissimae Trinitatis Redemptionis captivorum, quod variae gratiae, concessionis, libertates, praerogativae, favores, immunitates, exemptiones, facultates et alia privilegia et indulta dicto Ordini, illiusque superioribus, fratribus, monialibus, personis, domibus, ecclesiis et locis, nunc et pro tempore existentibus, a diversis Romanis Pontificibus praedecessoribus nostris olim concessa, et a felicis recordationis Clemente VIII et novissime Paulo V Romanis Pontificibus similiter praedecessoribus nostris confirmata fuerunt. Cum autem maiorem obtineant roboris firmitatem ea quae apostolicâ auctoritate saepius muniuntur, et propterea dictus Ludovicus magister generalis privilegia, gratias, indulta aliaque praedicta per nos apostolicâ auctoritate etiam confirmari et approbari plurimum desideret, nobis propterea humiliter supplicari fecit, ut in praemissis opportune providere de benignitate apostolicâ dignaremur.

§ 2. Nos igitur, Ordinem praedictum, ex quo uberrimi fructus in Ecclesiâ Dei

Prooemium.

Isti fratres supplicarunt Pontificem pro confirmatione privilegiorum tam confirmatorum a Clemente VIII et Paulo V.

Qui malo examine confirmat applicando omnia.

¹ Huius Ordinis institutionem, ac approbationem regulae, cum omnibus aliis ipsum concernentibus, habes Constit. LXXIX Innoc. III, Operante, tom. III, pag. 234.

nea tam iuris
quam facti de-
fectus.

ad illius laudem et christianae reipublicae
necnon captivorum commodum et utilita-
tem, sicut accepimus, in dies proveniunt,
specialis gratiae favore prosequi volentes,
ac eundem magistrum generalem et prae-
dicti Ordinis singulares personas a quibus-
vis excommunicationis, suspensionis et in-
terdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis,
censuris et poenis, a iure vel ab homine,
quavis occasione vel causâ latis, si quibus
quomodolibet innodati existunt, ad effectum
praesentium dumtaxat consequendum, ha-
rum serie absolventes, et absolutos fore
censentes, huiusmodi supplicationibus in-
clinati, omnia et singula privilegia, im-
munitates, exemptiones, libertates, prae-
rogativas, favores, facultates, gratias,
concessiones et indulta, tam spiritualia
quam temporalia, eidem Ordini, illiusque
superioribus, fratribus, monialibus, et so-
roribus, et personis, necnon ecclesiis, do-
mibus ac locis, bonis et rebus quibus-
cumque, ut supra, concessa et confirmata,
dummodo tamen privilegia et indulta et
alia praedicta omnia in usu nec revocata
aut sub aliquibus revocationibus et aboli-
tionibus comprehensa sint, et sacri Con-
cilii Tridentini decretis, et constitutionibus
et ordinationibus apostolicis, dictique Or-
dinis regularibus institutis non adversentur,
apostolicâ auctoritate, tenore prae-
sentium, perpetuo confirmamus et appro-
bamus, ac perpetuae et inviolabilis apo-
stolicae firmitatis robore communimus,
supplentes omnes et singulos, tam iuris
quam facti, et quarumcumque solemnita-
tum, etiam de iure, necessitate, aut aliâs
quomodolibet requisitarum, ac forsân omis-
sarum, et quoscumque alios, si qui de-
super in eis quomodolibet intervenerint,
defectus.

Exequutores
deputat.

§ 3. Quocirca venerabilibus fratribus
archiepiscopo Burgensi et episcopo Pa-
risiensi, ac dilecto filio curiae causarum
camerae apostolicae generali auditori, per

praesentes committimus et mandamus,
quatenus ipsi, vel duo, aut unus eorum,
per se, vel per alium, seu alios, praesentes
litteras, et in eis contenta quaecumque,
ubi et quando opus fuerit, et quoties pro
parte praedicti Ludovici magistri gene-
ralis, ac omnium et singulorum quos
concernunt, fuerint requisiti, solemniter
publicantes, illisque omnibus et singulis
efficacis defensionis praesidio assistentes,
faciant auctoritate nostrâ illos omnes et
singulos effectum earundem praesentium
pacifice frui et gaudere, non permittentes
illos desuper a quoquam quavis auctori-
tate quomodolibet indebite molestari; con-
tradictores quoscumque per censuras et
poenas ecclesiasticas, aliaque opportuna
iuris et facti remedia, appellatione post-
positâ, compescendo, invocato etiam ad
hoc, si opus fuerit, auxilio brachii se-
cularis.

§ 4. Non obstantibus piae memoriae
Bonifacii Papae VIII pariter praedecessoris
nostri de unâ, et in concilio generali editâ
de duabus dietis, dummodo ultra tres
dietas aliquis auctoritate praesentium ad
iudicium non trahatur, aliisque apostolicis,
ac in universalibus, provincialibus et sy-
nodalibus conciliis ¹ editis, generalibus vel
specialibus constitutionibus et ordinatio-
nibus, necnon Ordinis praedicti (etiam
iuramento, confirmatione apostolicâ, vel
quavis firmitate aliâ roboratis) statutis et
consuetudinibus, privilegiis quoque, in-
dultis et litteris apostolicis, quibusvis per-
sonis in contrarium praemissorum quo-
modolibet concessis, confirmatis et inno-
vatis. Quibus omnibus et singulis, eorum
omnium tenores praesentibus pro plene
et sufficienter expressis et ad verbum
insertis habentes, illis aliâs in suo robore
permansuris, hac vice dumtaxat specia-
liter et expresse derogamus, ceterisque
contrariis quibuscumque.

¹ Edit. Main, legit concilii (R. T.).

Contraria re-
movet.

Transumptis
fidem dari man-
dat.

§ 20. Volumus autem, ut praesentium
transumptis, etiam impressis, manu ali-
cuius notarii publici subscriptis, et sigillo
alicuius personae in dignitate ecclesiasticâ
constitutae munitis, eadem prorsus fides
ubique adhibeatur, quae eisdem praesen-
tibus adhiberetur, si forent exhibitae vel
ostensae.

Datum Romae, apud sanctum Petrum,
sub annulo Piscatoris, die XVIII aprilis
MDCXXII, pontificatus nostri anno II.

Dat. die 18 aprilis 1622, pontif. an. II.

LVI.

*Beatificatio Servi Dei fratris Petri de
Alcantara Ordinis Minorum strictio-
ris Observantiae Discalceatorum pro-
fessoris, provinciae sancti Iosephi in
regno Castellae fundatoris, cum officio
et missa unius confessoris non ponti-
ficis die XIX octobris celebrando a totâ
Religione dictorum Minorum ¹.*

Gregorius Papa XV,
ad perpetuam rei memoriam.

Exordium.

In sede Principis apostolorum, nullis
licet nostris suffragantibus meritis, a Do-
mino constituti, piis fidelium votis, quibus
virtutum Dominus in servis suis honorifi-
catur, libenter annuimus, eaque favoribus
prosequimur opportunis.

Philippo III
et IV regibus
Hispaniarum in-
stantibus cardina-
les congrega-
tionis sacrum
ritum exami-
nato processu
fratris Petri de
Alcantara cano-
nizari posse per
hunc Pontificem
consueverunt.

§ 1. Cum itaque, instantibus non solum
clarae memoriae Philippo III et charissimo
in Christo filio nostro Philippo IV, Hispaniarum
regibus catholicis, sed etiam fere
omnibus Hispaniae regnis, venerabiles fra-
tres nostri sanctae Romanae Ecclesiae car-
dinales sacris ritibus praepositi, de man-
dato nostro causam Servi Dei Petri de
Alcantara Ordinis Minorum strictioris Ob-
servantiae Discalceatorum nuncupatorum,
ac provinciae S. Iosephi eiusdem Ordinis

¹ De huiusmodi fratribus vide Clem. VII in
Const. XLIII In suprema, tom. VI, pag. 155.

fundatoris, iuxta seriem relationis trium
causarum palatii apostolici auditorum ad
effectum canonizationis pluries examina-
verint, ac multis desuper habitis sessio-
nibus, referente dilecto filio nostro Marco
Antonio tituli S. Eusebii presbytero car-
dinali Gozzadino nuncupato, plenissime
constare de validitate processuum, famâ
sanctitatis, fidei puritate, ceterisque vir-
tutibus, non in genere solum, sed etiam
in specie, reliquiarum ac sepulchri ve-
neratione, plurimisque tandem miraculis,
pronunciaverint, censuerintque posse nos,
quandocumque voluerimus, eundem Dei
servum, iuxta catholicae Ecclesiae ritum,
Sanctum, atque in caelis regnantem de-
clarare, omnibusque fidelibus solemnem ca-
nonizationem proponere venerandum;

§ 2. Praedictus vero Philippus IV rex,
et dilecti filii minister generalis et fra-
tres Ordinis praedicti nobis humiliter sup-
plicari fecerint, ut, donec ad canonizationem
dicti Petri deveniatur, idem Petrus Beatus
nuncupari, ac de eo tamquam de Con-
fessore non pontifice missa ac officium,
ut infra, celebrari et recitari respective
possit, indulgere de benignitate apostolicâ
dignaremur;

§ 3. Nos, supplicationibus huiusmodi
inclinati, de eorumdem cardinalium con-
silio, ut idem Dei servus Petrus de Al-
cantara imposterum Beatus nuncupari,
atque de eo tamquam de Confessore non
Pontifice die XIX octobris, qua ipsius obi-
tus memoria celebrabitur, ubique terra-
rum ab universâ religione Minorum Obser-
vantium utriusque sexus respective missa
celebrari atque officium recitari possit;

§ 4. In oppido vero de Alcantara nul-
lius dioecesis, ubi natus, atque in altero
de Arenas Abulensis dioecesis, ubi corpus
eiusdem requiescere accepimus, omnibus
tam regularibus, quam secularibus cleri-
cis, sub ritu tamen semiduplici, facere
idem omnino liceat;

Philippus IV
instituit officium
et missam cele-
brari interim
posse in dicta
religione.

Pontifex id
concedit.

Diversis ta-
men modis, in
diversis locis, ut
sequitur.

§ 5. Ac demum in provinciâ praedictâ sancti Iosephi, cuius auctor extitit, ab ipsis dicti Ordinis Discalceatorum fratribus, etiam cum octavâ, veluti de patrono, officium pariter ac missa iuxta Breviarii ac Missalis Romani rubricas celebrari possint, apostolicâ auctoritate, tenore praesentium, perpetuo concedimus et indulgemus.

Quaecumque
contraria tollit.

§ 6. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ceterisque contrariis quibuscumque.

§ 7. Volumus autem, ut praesentium transumptis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo personae in dignitate ecclesiasticâ constitutae munitis, eadem prorsus fides ubique adhibeatur, quae praesentibus adhiberetur, si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud sanctum Petrum, sub annulo Piscatoris, die XVIII aprilis MDCXXII, pontificatus nostri anno II.

Dat. die 18 aprilis 1622, pontif. an. II.

LVII.

Quod festum sanctae Annae matris Mariae Virginis de praecepto ubique observetur¹.

Gregorius Papa XV,
ad perpetuam rei memoriam.

Exordium cum
enarratione me-
ritorum et vo-
nerationis san-
ctae Annae ma-

Honor laudis, et cultus venerationis, quem sanctae Dei Genitricis parenti beatae Annae in sanctâ tribuitur Ecclesiâ, quam

¹ Hoc festum sub duplici officio et die XXVI iulii celebrari decreverat Gregorius XIII in sua Constit. CLXI *Sancta Mater*, tom. VIII, pag. 455. Quinimo iste Pontifex festum sancti Ioaachim, patris eiusdem beatae Mariae Virginis, sub duplici officio iussit observari, ut infra. Et mox S.R.E. Cardinales Congregationis sacrorum rituum die VIII maii MDCXXI decreverunt, etiam festum sancti Iosephi sponsi eiusdem beatae Virginis de praecepto deinceps celebrari.

merito fuerit spiritu Dei dictante, cuius providentiâ Ecclesia regitur et gubernatur, variis temporibus auctus; inenarrabilis sanctissimae eius Filiae dignitas et celsitudo satis superque declarant: cum enim coronet parentes gloria liberorum, tanti dono partus a Domino dignatam matrem, tamquam honoris et gratiae caelestis abundantia similiter decoratam, universa Ecclesia, tam in occidente quam in oriente, praecipuo cultu et religione prosequuta est; nec sine magno credentium fructu, et religionis incremento, ut in Domino sperare debemus, exhibitus et amplificatus est hic honor; crescente enim in eam fidelium devotione, etiam patrocinium, quod apud Deum per seipsam, et per caeli reginam eius filiam gerit, eorumdem augeri merito credimus; sicut in gloriosae parentis veneratione gloriosissimam eius filiam honorari non dubitamus, tantoque magis eius tutelam et intercessionem apud unigenitum Filium Dominum nostrum Iesum Christum nos promereri, quanto maioribus honoribus, per nostram erga eius parentem reverentiam, eam veneramur et colimus.

§ 1. Haec nos nobiscum cogitantes, et peculiari etiam in beatam Annam devotione incitati, praedecessorum nostrorum quoque in eius augendo cultu religionem in Domino aemulantes, et gregis nobis a Domino crediti spiritualis utilitatis augmento consulere pro nostro pastoralis officii debito cupientes, beatae Annae festum in universali Ecclesiâ Dei amplius honorandum censuimus.

§ 2. Itaque, hac nostrâ perpetuo valiturâ Constitutione, festum sanctae Annae ab omnibus christifidelibus sicut alia festa de praecepto celebrari et observari, ab omnique illicito opere abstineri, et sub praecepto observationis festorum comprehendendi volumus, praecipimus et mandamus.

trî beatissimae
Virginis Mariae
debitae.

Propter quae,
et praecipuam
quam hic Ponti-
ficem erga eam
devotionem ge-
rit.

Festum eius
de praecepto
decernit obser-
vari.

Contrariis
derogat.

Transumptis
credi iubet.

§ 3. In contrarium facientibus non obstantibus quibuscumque.

§ 4. Volumus autem, ut praesentium transumptis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo personae in dignitate ecclesiasticâ constitutae, munitis, eadem prorsus fides in iudicio et extra adhibeatur, quae praesentibus adhiberetur, si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud sanctum Petrum, sub annulo Piscatoris, die XXIII aprilis MDCXXII, pontificatus nostri anno II.

Dat. die 23 aprilis 1622, pontif. an. II.

LVIII.

Electio et deputatio Iosephi a Matre Dei in minis rum generalem totius Congregationis Clericorum regularium pauperum Matris Dei Scholarum Piarum, qui unâ cum quatuor hic descriptis sociis vocem habeat activam et passivam, totumque corpus religionis ad novennium regat¹.

Gregorius Papa XV,
ad perpetuam rei memoriam.

Proemium.

Apostolici muneris sollicitudo, divina dispensatione, nullo licet merito nostro, nobis imposita, postulat, ut circa statum religiosarum personarum quarumlibet invigilantes, ad ea, per quae religiosae personae huiusmodi in laudabili earum instituto perseverare valeant, sedulo intendamus, prout conspiciamus in Domino salubriter expedire.

Electio et de-
putatio mini-
stri generalis
et quatuor eius
sociorum pro
regimine Con-
gregationis cler-
icorum pauper-
um matris Dei
Scholarum Pia-
rum.

§ 1. Hinc est quod nos, prospero, felicique dilectorum filiorum clericorum regularium congregationis Pauperum Matris Dei Scholarum Piarum de Urbe regimini, quantum cum Domino possumus, consulere, eosdemque clericos specialibus favo-

¹ De ista Congregatione, et toto eius statu vide in Const. XLII, *In supremo*, sup. pag. 627 huius tomi.

ribus et gratiis prosequi volentes, et eorum singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatae existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutas fore censentes, supplicationibus illorum nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, de venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. cardinalium negociis regularium praepositorum consilio, dilectum filium Iosephum a Matre Dei, eiusdem Congregationis clericum, ministrum generalem ipsius Congregationis ad novennium tantum, qui cum dilectis etiam filiis Petro a Nativitate, Viviano ab Assumptione, Francisco a Purificatione, ac Paulo ab Assumptione, dictae Congregationis pariter clericis sociis suis, vocem activam et passivam habeat, ac corpus religionis repraesentet, apostolicâ auctoritate, tenore praesentium, facimus, constituimus et deputamus.

§ 2. Nec non eidem Iosepho, ut tam ipse quam sui socii praedicti vota solemnita in manibus alicuius praelati ecclesiastici, eorum arbitrio eligendi, emittere libere et licite valeant, auctoritate et tenore praedictis, licentiam et facultatem concedimus et impertimur.

§ 3. Decernentes praesentes litteras validas, firmas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac Iosepho et aliis praedictis in omnibus et per omnia plenissime suffragari;

§ 4. Irritumque et inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

§ 5. Non obstantibus apostolicis, ac in universalibus, provincialibusque et syno-

Ac facultatis
concessio his
praedictis emit-
tendi vota in
manu alicuius
praelati.

Clausulae
praeservatae.

Decretum ir-
ritans.

Derogatio
contrariorum.

dalibus conciliis editis, generalibus vel specialibus, constitutionibus et ordinationibus, ac, quatenus opus sit, dictae Congregationis (etiam iuramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate aliâ roboratis) statutis et consuetudinibus, ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die xxviii aprilis MDCXXII, pontificatus nostri anno II.

Dat. die 28 aprilis 1622, pontif. anno II.

LIX¹.

Ampliatio et declaratio prohibitionis asserendi Beatam Mariam Virginem conceptam fuisse in peccato originali².

In generali Congregatione sanctae Romanae et universalis Inquisitionis habitâ in palatio apostolico in monte Quirinali coram SS. Domino nostro Gregorio divinâ providentiâ Papa XV, ac illustrissimis et reverendissimis dominis S. R. E. cardinalibus adversus haereticam pravitatem Inquisitoribus generalibus a sanctâ Sede Apostolicâ specialiter deputatis, feriâ III, die xxiv maii, anno a Nativitate Domini nostri Iesu Christi MDCXXII.

Sanctissimus Dominus noster, auditis votis illustrissimorum et reverendissimorum dominorum cardinalium contra haereticam pravitatem generalium Inquisitorum, decretum aliâs editum a felicis recordationis Paulo V eius praedecessore tenoris sequentis, videlicet³:

Sanctissimus Dominus noster, post longam et maturam discussionem, auditis votis illustrissimorum et reverendissimo um dominorum cardinalium contra haereticam pravitatem generalium Inquisitorum,

¹ Apud Main. serius edita sub num. LXVIII (R. T.).

² Ad haec vide Pauli V Const. CCLXXXI, Regis, supra pag. 356.

³ Sequens transumptum correspondet adamussim Const. CCXCIV Pauli V relatae ad pag. 396 usque ad § VII inclusive (R. T.).

re accurate ac diligenter perpensâ, provide considerans, quod, quamvis in constitutione felicis recordationis Sixti IV super conceptione Beatissimae Virginis Mariae, pro submovendis inter christifideles scandalis, rixis et contentionibus, editâ a sanctâ Tridentinâ Synodo innovatâ, et deinde in aliâ constitutione sanctae memoriae Pii V super eadem re (quas similiter Sanctitas Sua innovavit cum quibusdam provisionibus et adiectionibus poenarum pro efficaciori earum observatione) relinquatur unicuique libera facultas tenendi et etiam asserendi utramque partem, quod scilicet fuerit vel non fuerit concepta cum peccato originali,¹ dum tamen neutra veluti erronea aut haeretica damnetur; nihilominus ex occasione assertionis affirmativae in publicis concionibus, lectionibus, conclusionibus et actibus publicis, quod eadem beatissima Virgo fuerit cum peccato originali concepta, oriuntur in populo christiano, cum magnâ Dei offensâ, scandala, iurgia et dissensiones; propterea volens huiusmodi scandalis ex debito sui muneris providere, decrevit et praecepit, ac praesentis decreti virtute mandat et praecipit² omnibus et singulis cuiusvis ordinis et instituti regularibus, et aliis quibuscumque, tam ecclesiasticis quam secularibus personis, cuiusvis conditionis, status, gradus, ordinis, aut dignitatis, tam ecclesiasticae quam secularis, etiam si specialis, specifica et individua earum esset necessario mentio facienda, ut in posterum, donec articulus huiusmodi a sanctâ Sede Apostolicâ fuerit definitus, vel per Sanctitatem Suam et Sedem Apostolicam fuerit aliter ordinatum, non audeant in publicis concionibus, lectionibus, conclusionibus, et aliis quibuscumque actibus publicis asserere, quod eadem beatissima Virgo fuerit concepta cum peccato originali. Contrafa-

¹ Delemus coniunctionem *et* (R. T.).

² Edit. Main. legit *praecipit* (R. T.).

Quo prohibuit in actibus publicis asserere Beatam Virginem conceptam fuisse in peccato originali, ut in Constitutione citata in nota ad rubricam.

cientes autem eadem Sanctitas Sua voluit et declaravit subiacere debere, et subiecit censuris et poenis contentis in supradictis constitutionibus suorum praedecessorum, et suâ ipso facto incurrendis. Per huiusmodi tamen provisionem Sanctitas Sua non intendit reprobare alteram opinionem, nec ei ullum prorsus praeiudicium inferre, eam relinquens in eisdem statu et terminis, in quibus de praesenti reperitur, praeterquam quoad supra disposita. Uterius sub eisdem censuris et poenis mandans, quod negativam opinionem, videlicet quod non fuerit concepta cum peccato originali, in praedictis publicis actibus asserentes, aliam opinionem non impugnent, nec de ea aliquo modo agant, seu tractent. Insuper voluit et expresse mandavit, ut, extra hos casus expressos publicorum actuum, in reliquis omnibus supradictae constitutiones firmatae et illaesae remaneant, et exacte observentur, perinde ac si praesens decretum non emanasset. Et ita decrevit et mandavit ubique inviolabiliter observari, non obstantibus in hac parte supradictis constitutionibus, et aliis omnibus in contrarium facientibus¹.

§ 2. Hoc suo praesenti decreto, ex eisdem causis evitandi scandala, dissensiones, atque discordias in populo christiano, quae pari ratione oriri possunt, et, ut accepit, in aliquibus regionibus iam ortae sunt, ex sermonibus privatis occasione assertionis affirmativae, extendit et ampliavit etiam ad privata colloquia et scripta, mandans et praecipiens omnibus et singulis supradictis, ne de cetero, donec articulus huiusmodi a Sede Apostolicâ definitus, vel per Sanctitatem Suam et Sedem Apostolicam fuerit aliter ordinatum, neque etiam in sermonibus et scriptis privatis audeant asserere, quod eadem Beatissima Virgo fuerit concepta cum peccato originali, nec de hac opinione affirmativâ aliquo modo

¹ Hucusque transumptum Const. Pauli V (R. T.).

agere seu tractare, exceptis tamen quibus a sanctâ Sede Apostolicâ fuerit super hoc specialiter indultum. Per hoc tamen Sanctitas Sua non intendit reprobare hanc opinionem, nec ei ullum prorsus praeiudicium inferre, eam relinquens in eisdem statu et terminis, in quibus reperitur, praeterquam quoad in supradicto felicis recordationis Pauli V et hoc suo decreto disposita.

§ 3. Eademque Sanctitas sua voluit et expresse mandavit, ut in reliquis omnibus, ubi huiusmodi decretis non adversantur, constitutiones Sixti IV, Alexandri VI, et Pii V, ac Pauli V eius praedecessorum, super Conceptione Beatissimae Virginis, firmatae et illibatae remaneant, ac exacte observentur, perinde ac si huiusmodi decretum non emanasset.

§ 4. Et insuper eadem Sanctitas Sua, cum sancta Romana Ecclesia de Beatissimae Virginis Conceptione festum solemniter et officium celebret, omnibus et singulis personis ecclesiasticis, tam secularibus quam cuiusvis ordinis et instituti regularibus, mandat ac praecipit, ut in sacrosancto Missae sacrificio ac divino officio celebrandis, tam publice quam privatim, non alio, quam Conceptionis nomine uti debeant. Contravenientes autem Sanctitas Sua voluit et declaravit subiacere debere, et subiecit censuris et poenis contentis in supradictis constitutionibus ac praefato decreto suorum praedecessorum ipso facto incurrendis. Et ita decrevit et mandavit ubique inviolabiliter observari.

§ 5. Non obstantibus in hac parte constitutionibus suprascriptis, decreto praefato Pauli V, consuetudinibus etiam immemorabilibus, nec non omnibus et singulis, quae praedecessores praedicti voluerunt non obstare, ac aliis quibuscumque in contrarium facientibus.

§ 6. Volens et decernens pro observatione et executione praesentis decreti, et

Et in reliquis servandas esse aliorum Pontificum Constitutiones,

Et in divinis officis celebrandis non alio quam Conceptionis nomine uti debere praecipit.

Contrarius derogat.

Executores deputat contra omnes.

LX.

Erectio Congregationis de Propaganda Fide.

Gregorius Papa XV,
servus servorum Dei,
ad perpetuam rei memoriam.

Exordium.

omnium in eo contentorum, quod contra huiusmodi transgressores, etiam regulares cuiusvis ordinis et instituti, etiam quomodolibet exemptos, et alias quascumque ecclesiasticas et seculares personas, cuiuscumque status, conditionis, gradus, ordinis, aut dignitatis, tam ecclesiasticae quam secularis, tam episcopi et praelati superiores, alique Ordinarii locorum, quam haereticae pravitate ubique locorum deputati inquisitores procedant, et in eos severe animadvertant, tribuens eis et eorum cuiuslibet liberam facultatem et auctoritatem contra eosdem transgressores procedendi, ac poenis coercendi et puniendi.

Publicationem
in Urbe decre-
nit omnes liga-
re debere.

§ 7. Voluit demum, ne praemissorum ignorantia a quoquam praetendi possit, quod praesens decretum, seu illius exempla, ad valvas basilicae Principis apostolorum de Urbe et in acie campi Florae affixa, omnes ita arcent et afficiant, perinde ac si unicuique personaliter intimata fuissent; quodque praesentium transumptis, etiam impressis, manu notarii publici subscriptis, et sigillo alicuius personae in dignitate ecclesiastica constitutae munitis, eadem prorsus fides adhibeatur, quae praesentibus adhiberetur, si fuerint exhibitae vel ostensae.

ANDREAS DE PETTINIS S. R., et univers.
Inquis. Not.

Anno a Nativitate Domini nostri Iesu Christi millesimo sexcentesimo vigesimo secundo, indictione v, die vero secundâ mensis iunii, pontificatus Sanctissimi in Christo Patris et domini nostri D. Gregorii divinâ providentiâ Papae XV anno eius secundo, supradictum decretum affixum et publicatum fuit ad valvas basilicae Principis apostolorum de Urbe, et in acie Campi Florae, ut moris est, per me Brandimartem Latinum SS. D. N. Papae cursorem.

Inscrutabili divinae providentiae arcano ad Christi Ecclesiae regenda gubernacula, nullis nostris meritis, a Spiritu Sancto vocati, praecipuas nostri pastoralis muneris partes esse intelligimus sedulo invigilandi et quantum nobis ex alto conceditur intentis studiis adnitendi, ut oves miserabiliter errantes, ad Christi ovile adducantur ac Dominum gregis agnoscant et pastorem. Quo scilicet, divinâ adspirante gratiâ, desinant per infelicia pascua infidelitatis et haeresum vagari, et aquâ mortiferâ pestilentiae potari, sed in loco pascuae verae fidei ac salutaris doctrinae collocentur, et adducantur ad vitae fontes aquarum. Et vero quis non intelligit, omnem nostram sollicitudinem desiderare, omnemque conatum a nobis exigere opus adductionis animarum ad Ecclesiam Christi? Quippe quod tanti fecerit Deus mundi salutem, ut ipsum Unigenitum suum daret, Unigenitum illum, qui cum esset splendor gloriae et figura substantiae eius, portans omnia verbo virtutis suae, exinanivit semetipsum, formam servi accipiens, factus obediens usque ad mortem, mortem autem crucis; ut suâ nimîâ charitate servos, et malos servos, Dominus redimeret pretio Sanguinis sui. Inaestimabilis huius charitatis imitatores esse profecto omnes debent, qui christiano nomine fideliter gloriantur, et membra Christi effecti sunt, ut eius verbi factores sint, non auditores tantum: nam et per sanctum Apostolum suum monet: *Estote imitatores Dei, sicut filii charissimi, et ambulate in dilectione, sicut Christus dilexit nos, et tradidit semetipsum pro nobis.* Quod si haec

ad unumquemque christianorum scripta sunt, quanto magis ad eos, qui in sortem et militiam Christi vocati, positi sunt episcopi regere Ecclesiam suam? Quibus saepe per prophetas suos gravibus verbis comminatur, si pascentes semetipsos gregem non pascunt, et quod crassum est occidentes infirmum non consolidant, aegrotum non sanant, contractum non alligant, abiectum non reducunt, perditum non quaerunt. Quae profecto voces, ut omnes ecclesiarum rectores valide sollicitos habere debent, licet in partem sollicitudinis sint vocati, ita multo vehementius nos urgent, qui in plenitudinem electi, non solum universo gregi, sed etiam pastoribus praepositi sumus. Quocirca quod apostolis omnibus a Domino mandabatur, ut praedicarent evangelium omni creaturae, principaliter Petro incumbebat, qui omnibus praestabat praerogativâ principatus, et cui soli iniunctum fuerat a Domino, ut pasceret oves suas. Quapropter et uni Petro vas illud, quasi linteum, ostenditur quatuor initiis de caelo submitti in terram, in quo erant omnia quadrupedia et serpentina terrae et volatilia caeli, quodque illa vox sequuta est, *surge Petre, occide, et manduca*, ut praefiguraretur Petri et successorum eius munus ex quatuor mundi partibus homines variâ impietate insipientes congregandi quo eos quasi occidendo, hoc est, veteri vitâ exuendo, et exutos manducando, idest in sua membra, qui visibile erat caput Ecclesiae, convertendo, etiam membra Christi redderet, invisibilis Ecclesiae capitis; atque ita adipiscerentur participationem generationis Christi, eamque adepti, quae Christi sunt saperent, quae Christi sunt operarentur, ac demum per gratiam Spiritus Sancti eius in aeterna pascua transferrentur¹, potandi torrente inexhausto voluptatis Dei. Quantum vero his

calamitosis temporibus excreverit errantium et dispersarum ovium numerus, qui Ecclesiam sanctam eius catholicam, Christi ovile, vel nunquam cognoverunt, vel cognitam Satanae dolis deseruerunt, sine lacrymis commemorari non potest. Si enim mentis nostrae aciem convertimus ad innumerabilem populorum multitudinem, iam tot seculis Agarenorum impurissimâ dementiâ captam, insanique erroris ac mendacii tenebris obcaecatam, miseratione commoventur viscera nostra, cernentes, tam multis ac variis caelestibus donis olim celebres nationes per ignorantiae et pestilentis persuasionis stuporem humanitatem in bestiarum naturam fere mutasse, atque ad aeterna incendia diabolo et angelis eius parata ali ac propagari. Et licet inter eas aliquae sint gentes, in iustitiâ² detentae, quae Christi nomen invocant; tamen ita antiquarum haeresum veneno sunt infectae, ut sinceram veritatem paucissimae agnoscant, ac fere omnes, in multis nedum in uno peccantes, factae sint omnium reae. Ubi vero, peccatis nostris facientibus, inimicus homo super bonum semen in septentrionalibus partibus seminavit haeresum zizania, ita dira contagia grassata sunt, ut animas innumerabiles iamdiu perdiderit, ac provincias, et regna Christo per summam iniuriam erepta, suae tyrannidi mancipaverit.

§ 1. Quamobrem, etsi a felicis recordationis Romanis Pontificibus praedecessoribus nostris, pastorali vigilantia, ope, studio et industria elaboratum fuerit, ne tam multae messi decissent operarii, et negotiatio haec sancta non negligeretur; nihilominus nos, ut maiori cum vigilantia, curâ et fervore opus prosequi possimus, et in posterum successores nostri possint, nonnullorum venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. cardinalium peculiari sollici-

Gregorius
erigit Congre-
gationem non-
nullorum card-
inalium.

¹ Edit. Main. legit *transferentur* (R. T.).

² Forsan legendum in *iniustitia* (R. T.).

ludini negotium committendum duximus, prout tenore praesentium committimus et demandamus.

Quolibet mense semel coram pontifice, bis inter ipsos praecipit congregari.

§ 2. Volentes, ut in unum congregati, adhibitis etiam aliquot Romanae Curiae praelatis et religiosis viris, ac secretario, prout nos hac primâ vice eos adhiberi volumus et nominavimus, in commune consulant, tantaeque rei nobiscum invigilent, ac tam sancto et divinae maiestati maxime grato operi, quanto melius fieri poterit, incumbant. Quod ut commodius praestari possit, semel coram nobis ac bis saltem in domo antiquioris eorum, quolibet mense congregentur, omniaque et singula negotia, ad fidem in universo mundo propagandam pertinentia, cognoscant et tractent, et graviora, quae in praedictâ domo congregati tractaverint, ad nos referant: alia vero per seipsos decident et expediant pro eorum prudentiâ.

Facultates concedit ea gerendi, quae missionibus necessariâ videbuntur.

§ 3. Missionibus omnibus ad praedicandum et docendum evangelium et catholicam doctrinam superintendant, ministros necessarios constituent et mutant. Nos enim eis, tam praemissa, quam omnia et singula alia desuper necessaria et opportuna, etiam si talia fuerint, quae specialem, specificam et expressam requirant mentionem, faciendi, gerendi, tractandi, agendi et exequendi, plenam, liberam et amplam facultatem, auctoritatem et potestatem, apostolicâ auctoritate, earumdem tenore praesentium, concedimus et impertimur.

Redditusque administrandi eidem Congregationi ex apostolica camera attribuendos.

§ 4. Ut vero res tanti momenti, in quam magnos sumptus fieri necesse est, per temporalium cum spiritualibus felicem commutationem, nullo retardata impedimento, facilius et celerius procedat, ultra ea, quae ex arcâ nostrâ privatâ suppeditari iam mandavimus, et piorum fidelium liberalitate collata sunt, et in posterum non defutura subsidia in Domino confidimus, cum nostrum et huius sanctae Sedis proprium sit negotium, certos huic operi redditus

ex camerâ nostrâ apostolicâ in perpetuum attribuemus, eorumque administrationem iisdem cardinalibus commitemus, prout in aliis nostris expediendis litteris plenius continebitur.

§ 5. Cardinales autem, quos sancto huic negotio praeficimus, sunt qui sequuntur: Antonius Ostiensis Saulius, Odoardus Sabinensis Farnesius, Octavius Praenestinus, episcopi; Bândinus Franciscus sanctae Praxedis de Surdis, Maphaeus sancti Honuphrii Barberinus, Ioannes Garzias sanctorum Quatuor Coronatorum Millinus, Gaspar sanctae Crucis in Hierusalem Borgia, Robertus sancti Alexii Ubaldinus, Scipio sanctae Susannae, Petrus sancti Salvatoris in Lauro Valerius, Itelius Fridericus sancti Laurentii in Pane et Perna de Zoleren, Ludovicus sanctae Mariae Transpontinae Ludovisius, et Franciscus sancti Matthaei titulum presbyteri cardinales; Sacratu nuncupati; praelati vero, dilecti filii Ioannes Baptista Vives in utrâque signaturâ nostrâ referendarius, et Ioannes Baptista Agucchius secretarius noster ac Sedis Apostolicae notarius, et Dominicus a Iesu Maria Ordinis Carmelitarum Discalceatorum professor et vicarius generalis, secretarius vero a nobis pariter deputatus dilectus filius Franciscus Ingolus presbyter Ravennas, utriusque iuris doctor.

Cardinales deputati.

§ 6. Decernentes, praesentes litteras ac omnia et singula in eis contenta semper et perpetuo valida, firma et efficacia esse, ac ab omnibus et singulis, ad quos spectat et in futurum quomodolibet spectabit, firmiter et inviolabiliter perpetuo observari debere; sicque et non aliter, per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, ac S. R. E. cardinales, ubique iudicari et definiri debere, ac irritum et inane quicquid secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Clausulae pro huius Constitutionis firmitate.

Clausulae derogatoriae.

§ 7. Non obstantibus quibusvis constitutionibus et ordinationibus apostolicis, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis, quibusvis Ordinibus, congregationibus, societatibus et institutis, sub quibuscumque tenoribus et formis, ac cum quibusvis, etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus et insolitis clausulis ac irritantibus, et aliis decretis in genere vel in specie, ac aliâs in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis. Quibus omnibus et singulis, eorum omnium tenores praesentibus¹ pro plene et sufficienter expressis et ad verbum insertis habentes, illis aliâs in suo robore permanentibus, hac vice dumtaxat specialiter et expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque.

Clausulae poenales.

§ 8. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostrorum commissionis, demandationis, voluntatum, decretorum, concessionis, impartitionis et derogationis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare praesumpserit, indignationem omnipotentis Dei, ac beatorum Petri et Pauli apostolorum eius, se noverit incursurum.

Datum Romae, apud sanctam Mariam Maiorem, anno Incarnationis Dominicae MDCXXII, decimo kalendas iulii, pontificatus nostri anno II.

Dat. die 22 iunii 1622, pontif. an. II.

V. DAT.

FELICIANUS PAULUS.

S. de Ursinis.

Registr. in Secr. Brev.

LXI.

Annulos cardinalitios, sive pretium a cardinalibus recens promotis annuli

¹ Male edit. Main. legit *tenoribus praesentium* (R. T.).

causâ persolvi solitum, sanctae Congregationis Propagandâ Fide addicit¹.

Gregorius Episcopus
Servus Servorum Dei,
ad perpetuam rei memoriam.

Romanum decet Pontificem pastoralis officii debito ad ea, per quae congregationum quarumlibet, praesertim ad fidei catholicae propagationem institutarum, necessitatibus et indigentis occurratur, libenter intendere, ac in iis eiusdem officii sui partes favorabiliter interponere, prout conspicit in Domino salubriter expedire.

Prooemium.

§ 1. Aliâs siquidem nos, certis rationabilibus de causis, emolumenta, ratione annulorum cardinalitiorum per haeredes S. R. E. cardinalium vitâ functorum solvi solita, basilicae sancti Ioannis Lateranensis de Urbe, ad certum tunc expressum et nondum elapsam tempus, apostolicâ auctoritate concessimus et elargiti sumus, prout in litteris apostolicis, sub annulo Piscatoris desuper confectis, plenius continetur.

Recenset annulos cardinalitios fuisse aliâs concessos basilicae Lateranensi.

§ 2. Nunc vero attendentes congregationem venerabilium fratrum nostrorum eiusdem S. R. E. cardinalium, per nos nuper pro fidei catholicae propagatione institutam, sufficientibus redditibus et proventibus ad opus tam pium manutenendum et propagandum minime dotatam reperiri: ac illi, ut onera huiusmodi facilius perferre valeat, de alicuius subventionis auxilio providere volentes; nec non emolumentorum huiusmodi quantitates ac valores etiam annuos, scripturarumque super praemissis confectarum veriores ac totos tenores ac datas praesentibus pro expressis habentes, motu proprio, non ad alicuius instantiam, sed de merâ nostrâ liberalitate, certâque scientiâ ac maturâ delibera-

Huiusmodi aliâsque quasdam concessiones aliâs irritans.

¹ Pretium huiusmodi erat quingentorum ducatorum ex Const. VII, Iulii III, tom. VI, pag. 417 (R. T. ex Cherub.).

tione nostrâ, et de apostolicae potestatis plenitudine, omnes et singulas donationes, elargitiones, applicationes et concessiones, seu quasvis alias dispositiones de dictis emolumentis, seu eorum iuribus, praedictae, seu quibusvis aliis basilicis, vel aliis locis piis, quomodolibet qualificatis et nuncupatis, haecenus quomodolibet, et sub quorumvis verborum expressionibus et formis, perpetuo vel ad tempus, per nos seu quoscumque Romanos Pontifices praedecessores nostros, etiam motu simili ac concistorialiter factas, aliaque iura illis, seu etiam aliis Urbis basilicis, vel locis piis huiusmodi, ex praedictâ donatione, vel aliâ, etiam quantumvis iustâ et rationabili causâ vel occasione competentia, ac quascumque litteras apostolicas forsân desuper confectas, et in eis contenta quaecumque, quorum omnium tenores praesentibus pro expressis et insertis haberi volumus, apostolicâ auctoritate, tenore praesentium, perpetuo revocamus cassamus, extinguimus et annullamus, nulliusque roboris vel momenti fore et esse declaramus.

Annulos cardinalitatis Congregationi de propaganda fide addidit.

§ 3. Necnon emolumenta annulorum cardinalitiorum huiusmodi, cum omnibus et singulis iuribus et actionibus exinde dependentibus, praedictae congregationi (ita quod liceat S. R. E. cardinalibus nunc et pro tempore-existentibus congregationis huiusmodi, seu ab illis deputatis, vel eorum ministris emolumenta ab haeredibus cardinalium, quos de cetero perpetuis futuris temporibus ab hac vitâ migrare contigerit, cuiusvis licentiâ desuper minime requisitâ, sed propriâ auctoritate, etiam per mandatorum ab antiquiore congregationis huiusmodi cardinali simpliciter et de plano ac sine strepitu et figurâ iudicii ac manu regiâ decernendorum et relaxandorum vim, recipere, exigere, levare, ac illa penes Montem Pietatis deponere, seu in tot locis Montium non vacabilium, aut aliâ quovis modo, arbitrio dictae congre-

gationis, ad effectum illa in pios usus et necessitates ipsius congregationis, similiter eius arbitrio et prout ipsis melius videbitur, exponenda et eroganda, investire) etiam perpetuo donamus, concedimus et assignamus.

§ 4. Insuper ut, venerabiles fratres nostri S. R. E. cardinales, qui nunc vivunt, hoc pium et laudabile opus adiuvere possint, volumus, et similiter apostolicâ auctoritate decernimus et declaramus, quod si aliqui ex dictis cardinalibus in eorum vitâ emolumenta, ratione sui annuli cardinalitii, praedictae congregationi realiter et cum effectu tradiderint, vel qui de cetero tradent et assignabunt, haeredes cardinalis ipsius vitâ funeti, seu causam ab eo habentes, vel habituri, ad eorundem emolumentorum praestationem vel solutionem minime teneantur, nec ad id obligati sint, minusque ad id cogi vel compelli possint: quinimo, pro maiori illorum securitate, dilecti filii S. R. E. camerarius, thesaurarius, aut alii officiales camerae apostolicae pro tempore existentes, ad quos spectabit, statim atque ipsis constiterit, cardinales seu haeredes huiusmodi emolumenta praedicta eidem congregationi, ut praefertur, solvisse, eosdem cardinales, seu haeredes, per cedula publicam etiam in amplissimâ formâ eiusdem camerae, etiam perinde ac si emolumenta huiusmodi sibi persoluta fuissent, de solutis quietare, et in eventum cuiuscumque molestationis, eandem cameram ad pecuniarum eorundem emolumentorum ratione solutarum restitutionem obligare debeant. Nos enim eos ab aliâ emolumentorum huiusmodi assignatione, traditione et effectuali consignatione absolvimus et quietamus. Mandantes et in virtute sanctae obedientiae districte praecipiendo inhibentes dilectis filiis modernis et pro tempore existentibus eiusdem S. R. E. camerario, vicecamerario, thesaurario et clericis pra-

Quietantiae huiusmodi annulos solventibus faciendae.

sidentibus, necnon camerae apostolicae commissario et officialibus, ne ex emolumentis huiusmodi ullam pecuniarum quantitatem, ad certam rationem pro quolibet centenario et anno per eos forsân percipi solita¹, aut regalia, ut vocant, vel quicquam aliud quovis praetextu, colore vel ingenio, etiam ratione stipendii seu salarii, praetendere, habere, consequi aut exigere possint; sed ut easdem praesentes litteras firmiter et inviolabiliter observent, ac ab omnibus inconcusse observari faciant et procurant. Imo semper et quancumque illis constiterit praedictos cardinales, seu ipsorum haeredes, huiusmodi emolumenta annuli praedictae congregationi solvisse, statim, si petatur quietantia, in amplissimâ formâ, tanquam si eidem camerae apostolicae soluta essent, expedire debeant, et ipsa camera in casu molestiae, ut praefertur, ad restitutionem ipsis cardinalibus, seu eorum haeredibus, faciendam teneatur. Non permittentes ipsam congregationem, illiusque personas et ministros, super dictorum emolumentorum consequitione a quoquam, publice vel occulte, directe vel indirecte, quovis quaesito colore vel ingenio impediri, molestari aut inquietari.

Clausulae pro huiusmodi assignationis firmitate.

§ 5. Ac decernentes praesentes litteras (etiam ex eo quod capitulum et canonici dictae basilicae Lateranensis, vel quicumque alii in praemissis quomodolibet interesse habentes, seu habere praetendentes, vel alii, ad quos forsân spectat et pertinet, seu pro tempore spectabit et pertinebit, ad hoc vocati et auditi non fuerint, neque praemissis consenserint, seu consentiant, imo forsân illis contradicturi sint, seu quibusvis aliis quantumvis iustis, iustissimis et rationalibus causis) de subreptionis, vel obreptionis seu nullitatis vitio, aut intentionis nostrae, vel quopiam alio defectu,

cogitato vel inexcogitato, notari, impugnari, retractari, annullari, in ius vel controversiam revocari, aut adversus eas quodcumque iuris vel facti aut gratiae remedium impetrari, vel sub quibuscumque constitutionibus et litteris apostolicis in contrarium, etiam motu pari et consistorialiter, emanatis et emanandis, vel quibusvis similibus vel dissimilibus gratiarum revocationibus, suspensionibus, limitationibus aut aliis contrariis dispositionibus, nullatenus umquam comprehendi, sed semper ab illis exceptas, et quoties illae emanabunt, toties in pristinum et validissimum, ac eum, in quo ante praemissa quomodolibet erant, statum restitutas, repositas et plenarie reintegratas, ac de novo etiam sub quacumque posteriori datâ, per personas congregationis huiusmodi pro tempore existentes eligendâ, concessas, semper et perpetuo validas et efficaces esse et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac ab omnibus, ad quos nunc quomodolibet spectat et pro tempore spectabit, firmiter et inviolabiliter observari et adimpleri debere. Sicque, et non aliter, per quoscumque iudices ordinarios vel delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, ac ipsius S. R. E. cardinales, etiam de latere legatos et vicelegatos, dictaeque Sedis nuncios, ac etiam thesaurarium, clericos praesidentes ac commissarios, aliosque camerae huiusmodi officiales (sublatâ eis et eorum cuilibet quavis aliter iudicandi et interpretandi facultate et auctoritate) in qualibet instantiâ iudicari et definiri debere, irritumque et inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari, auctoritate apostolicâ decernimus.

§ 6. Quocirca venerabilibus fratribus nostris Ostiensi et Portuensi episcopis, ac dilecto filio causarum curiae camerae praedictae generali auditori, per apostolica scri-

Executores huius Constitutionis.

¹ Videretur legendum *solitam* (R. T.).

pta motu simili mandamus, quatenus ipsi, vel duo, aut unus eorum, per se, vel alium, seu alios, quando et quoties pro parte dictae congregationis, seu pro eâ agentium requisiti fuerint, praesentes litteras, et in eis¹ contenta quaecumque, ubi, quando et quoties opus fuerit, faciant integraliter observari; non permittentes dictam congregationem, seu pro eâ agentes huiusmodi, desuper quomodolibet indebite molestari, perturbari aut inquietari; contradictores et rebelles quoslibet per censuras ecclesiasticas, aliaque iuris et facti remedia, compescendo, invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, brachii secularis auxilio.

Derogatio contrariorum.

§ 7. Non obstantibus felicis recordationis Bonifacii Papae VIII praedecessoris nostri, quatenus opus sit, de unâ, ac concilii generalis de duabus dietis, dummodo aliquis extra suam civitatem et dioecesim ultra tres dietas ad iudicium non trahatur, necnon Simmachii et Pauli II, ac aliorum quorumcumque Romanorum Pontificum praedecessorum nostrorum de rebus Ecclesiae non alienandis, ac Pii IV de gratiis interesse camerae apostolicae quomodolibet concernentibus infra certum tunc expressum tempus in eadem camerâ registrandis et in illius libris insinuandis (ita quod congregatio huiusmodi, aut alii eius ministri ad illa insinuandum non teneantur, et nihilominus praesentes litterae eandem firmitatem obtineant, ac si in dictâ camerâ infra tempus ad id praefixum insinuatae et registratae fuissent), necnon nostrâ et camerae apostolicae regulâ de iure quaesito non tollendo, aliisque constitutionibus et ordinationibus apostolicis, necnon praedictae Lateranensis, ac quarumvis aliarum Urbis basilicarum, vel piorum locorum (etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis) statutis et consuetudinibus,

¹ Edit. Main. legit ea (n. r.).

etiam immemorabilibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis, illis, illarumque capitulis et canonicis, ac aliis superioribus et personis, etiam consistorialiter, ac cum quibusvis derogatarum derogatoriis, ac aliis efficacissimis et insolitis clausulis, in contrarium forsitan quomodolibet concessis, approbatis et confirmatis ac innovatis. Quibus omnibus, etiamsi de illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica et expressa, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio seu quaevis alia expressio habenda aut alia exquisita forma ad hoc servanda foret, latissime hac vice harum serie derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque.

§ 8. Volumus autem, et apostolicâ auctoritate decernimus, quod omnes et quicumque, cuiusvis nationis, dignitatis et excellentiae etiam regiae fuerint, qui de cetero perpetuis futuris temporibus in sacrum collegium dictae S. R. E. cardinalium per nos et Romanos Pontifices successores nostros cooptabuntur, si praesentes statim quam cardinales creati, si vero absentes fuerint, in actu susceptionis bireti rubei, iura, per eos ratione annuli cardinalitii, etsi illum non receperint, camerae apostolicae debita, praedictae congregationi, seu ab eâ deputatis, realiter et cum effectu persolvere teneantur.

§ 9. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostrorum revocationis, cassationis, extinctionis, annullationis, donationis, concessionis, assignationis, declarationum, absolutionis, inhibitionis, decretorum, mandatorum, derogationis et voluntatis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare praesumpserit, indignationem omnipotentis Dei ac beatorum Petri et Pauli apostolorum eius se noverit incursurum.

Datum Romae, apud sanctam Mariam Maiorem, anno Incarnationis Dominicae

Quando annuli emolumenta sint persolvenda.

Clausulae poenales.

MDCXXII, decimo kalendas iulii, pontificatus nostri anno II.

Dat. die 22 iunii 1622, pontif. anno II.

V. Dat.

FELICIANUS PAULUS.

S. de Ursinis.

Registr. in Secr. Breg.

LXII.

Impositio subsidii ducentorum millium scutorum a regni Portugalliae ecclesiasticis regi persolvendi pro defensione Indiarum orientalium contra invasiones haereticorum atque infidelium¹.

Gregorius Papa XV,
ad futuram rei memoriam.

Prooemium.

In supremâ militantis Ecclesiae speculâ, nullo licet meritorum suffragio, immensâ Dei et Domini nostri benignitate constituti, intra mentis nostrae arcana attentius considerantes, principes et potestates tenebrarum, adversus quos Ecclesia sancta assidue colluctatur, ad eiusdem Ecclesiae ruinam et catholicae religionis excidium incessanter vigilare, non possumus totis visceribus non commoveri, et licet certam spem et fiduciam habeamus in Domino Deo exercituum, qui sponsam suam Ecclesiam sanctam sub umbrâ manus suae protegit, cogimur tamen, iuxta creditum nobis desuper apostolicae servitutis officium, in id omni cogitatione, omnique curâ incumbere, ut provisionis nostrae ministerio non solum oves Christi adversus rapacium luporum insidias communitae securâ in tranquillitate reddant Domino abundanter fructus suos, sed etiam in omnem terram verbi Dei sonus exeat, et nomen illius, cum felici eiusdem religionis propagatione, ubique gentium collaudetur et glorificetur. Unde nos, super his iugiter solliciti, catholicorum regum vota,

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

vias et modos exquirentium, quibus nefarios hostium ipsius fidei ausus reprimere et dissipare, et hac ratione infideles ipsos ex infidelitatis tenebris ad veri Dei agnitionem adducere, fideles vero ab infidelium invasionibus, rapinis et servitute liberare valeant, libenter et merito amplectimur, et officii nostri partes ad tam sanctum et Deo acceptum opus, congruis, quantum fieri possit, ad id suppeditatis auxiliis, favorabiliter interponimus, aliaque facimus, statuimus et ordinamus, prout, rerum, temporum et locorum qualitatibus debite pensatis, conspiciamus in Domino salubriter expedire.

1. Exponi siquidem nobis nuper fecit charissimus in Christo filius noster Philippus Portugalliae et Algarbiorum rex catholicus, quod, susceptâ per nationes septemtrionales, diabolicâ haeresum fraude seductas, a multis annis citra in Indias orientales navigatione, ex lucro inde factiores et potentiores redditae, non solum ingentem navium multitudinem compararunt, et nonnulla propugnacula in illarum partium maioris momenti portibus occuparunt, sive construxerunt, sed etiam ad loca et propugnacula, per eundem Philippum regem in eisdem partibus acquisita, occupanda animum adiecerunt, neque eas tot classes et arma, tam in eisdem Indiarum quam regni Portugalliae partibus, cum immensâ patrimonii ipsius Philippi regis expensâ ad hunc finem instructa, debellare potuerunt, immo illae prevaluerunt, praesertim post occupatum a Persis earundem nationum auxilio sufficientis propugnaculum de Ormus, ita ut, nisi de opportuno remedio provideatur, evidentissimum periculum adsit, ne cetera eiusdem Philippi regis loca et propugnacula ibidem existentia amittantur.

§ 2. Cum autem, sicut eadem expositio subiungebat, idem Philippus rex proprium ipsius regni Portugalliae patrimonium

Philippus rex haereticorum atque infidelium invasiones in Indis Orientalibus recenset.

Quibus repetitis cum sit impar.

praemissorum occasione vendiderit, gravissimum aes alienum, pro recuperandis et conservandis locis et propugnaculis praedictis, per quae tam cleri quam populi eiusdem regni Portugalliae utilitatibus et commoditatibus, necnon catholicorum in dictis Indiarum partibus existentium saluti atque securitati consulitur, contraxerit, contributiones vero generales dicti regni, et ultra summam ducentorum millium cruciatorum per dilectos filios communitatem et homines civitatis Ulixbonensis eidem Philippo regi ad hunc effectum donatam, non suppetant, ad ecclesiasticarum personarum subsidium confugiendum compellitur. Nobis propterea dictus Philippus rex humiliter supplicari fecit, ut super praemissis opportune providere de benignitate apostolicâ dignaremur.

Apostolicae Sedis auxilium implorat.

Gregorius subsidium biscentum millium scutorum ab ecclesiasticis intra quadriennium persolvendum concessit.

§ 3. Nos igitur qui¹, licet ab ipso pontificatus nostri initio nihil antiquius haberimus, quam ecclesias omnes, illarumque praesules et personas non solum ab omni exactionis molestiâ immunes praeservare, verum etiam, quantum in nobis foret, commodis et honoribus afficere; animo tamen revolventes etiam ad clerum et ecclesiasticos dicti regni Portugalliae huiusmodi necessitates pertinere, eiusdem autem regni opes ad tantam molem bellorum, quae in pluribus et diversis locis contra christiani nominis validissimos, potentissimosque hostes geruntur, vix, ut praefertur, sufficere posse, et ad nostrum pastorale officium spectare, pro eâ quae tuendi et propagandi religionem nobis incumbit curâ et sollicitudine, non solum pias et devotas supplices catholicorum regum preces benignis accipere auribus, verum etiam assiduis eorum laboribus, periculis, incommodis et dispendiis, quae ad honorem Dei et Catholicae Ecclesiae

exaltationem indefesse perferunt¹, prospicere, peculiarium ecclesiarum opes atque redditus, pro necessariâ illarum, suorumque filiorum, et christianae ac tam clericorum quam laicorum causae atque salutis defensione, et ipsius catholicae religionis augmento, largâ manu suppeditari debere dignum et iustum reputamus) subsidium ducentorum millium scutorum monetae dicti regni cruciatorum nuncupatorum pro unâ vice tantum solvendum ab infrascriptis personis ecclesiasticis, exigendum per collectores desuper deputandos, infra tempus venerabili fratri Antonio episcopo Vigiliensi, iurium et spoliolum camerae apostolicae in eisdem Portugalliae et Algarbiorum regnis collectori generali, ac duabus personis per eundem Philippum regem et clerum dicti regni, ut infra, nominandis benevisum, iuxta vires etiam infrascriptarum personarum et temporis congruitatem, dummodo tamen tempus quadriennij non excedat, tam pro recuperatione, tuitione, et custodia oppidorum et locorum, quae in dictis Indiarum orientalium partibus clarae memoriae Portugalliae reges dicti Philippi praedecessores christianae reipublicae suâ virtute et industriâ adiecerunt, et in² futurum ipse Philippus rex non minori spei ardore, divinâ favente clementiâ, adiacere intendit, quam contra infideles, haereticos, vel schismaticos in dictis partibus existentes, sive ad offensionem sive ad defensionem, et non pro aliis usibus, super quo ipsius Philippi regis ac Antonii episcopi et personarum huiusmodi conscientiam oneramus, super omnium et singulorum cathedralium, etiam metropolitanarum, collegiatarum, et aliarum ecclesiarum, monasteriorum; prioratum, hospitalium, in quibus actu hospitalitas non servatur, et aliorum quorumvis be-

A tribus deputatis, quos inter nuncius apostolicus sit, exigendum.

Solvendumque ab ecclesiasticis, qui hic recensentur.

¹ Edit. Main. legit *praefertunt* (R. T.).

² Praep. *in* nos addimus (R. T.).

¹ Vocem *qui* addere reputavimus (R. T.).

neficiozum ecclesiasticorum, cum curâ et sine curâ, secularium et sancti Benedicti, sancti Augustini, Cisterciensis, sancti Hieronymi, et aliorum quorumvis, etiam ex privilegio, vel aliâs, certos fructus habentium, necnon Cassinensis, sanctae Iustinae, sancti Salvatoris, sancti Georgii in Alga, seu sancti Ioannis Evangelistae, ac aliarum congregationum, etiam canonicorum regularium, et collegiorum regularium, etiam Societatis Iesu, Mendicantibus tamen certos et perpetuos fructus non habentibus exceptis (etiâsi secularia canonicatus et praebendae portiones, dignitates, etiam in cathedralibus, etiam in metropolitanis, post pontificales maiores, et collegiatis ecclesiis principales, personatus, administrationes, et officia in cathedralibus et metropolitanis, vel collegiatis ecclesiis, aut parochiales ecclesiae, vel earum perpetuae vicariae, cappellae, cappellaniae perpetuae, praestimonia, praestimoniales portiones, et simplicia etiam servitoria beneficia ecclesiastica, regularia vero beneficia huiusmodi prioratus, praepositurae, praepositatus, praepceptoriae, dignitates, etiam conventuales, prioratus, administrationes, vel officia etiam claustralia fuerint, et ad illa consueverint qui per electionem assumi, eisque cura immineat animarum, in quibuscumque civitatibus et dioecibus, aliisque locis Portugalliae et Algarbiorum regnorum consistentium, ac capitularium, conventualium, et aliarum mensarum, necnon universitatum redditus ecclesiasticos percipientium, fructibus, redditibus, proventibus, iuribus, obventionibus et emolumentis, ad eisdem Antonii episcopi moderni et pro tempore existentis collectoris huiusmodi, ac duarum aliarum personarum¹, unius videlicet per ipsum Philippum regem, et alterius per universum clerum eisdem

regni nominandarum ecclesiasticarum episcoporum seu praelatorum¹, post iustam et proportionabilem comparationem et distributionem per ipsas faciendam mandatum et ordinationem, collectoribus, qui tamen personae ecclesiasticae esse debeant, per eos deputandis, per venerabiles fratres nostros archiepiscopos et episcopos, ac dilectos filios abbates, priores, abbatissas, priorissas, capitula, congregationes, et collegia, conventus, praeceptores, commendatarios, ceterasque personas ecclesiasticas, seculares et quorumvis Ordinum regulares, ecclesias, monasteria, prioratus, praepceptorias, praepositatus, canonicatus et praebendas, dignitates, personatus, administrationes et officia, ceteraque beneficia secularia et regularia huiusmodi in titulum, commendam, administrationem, et aliâs quomodolibet, etiam ut unita, obtinentes (ita quod quicumque fructus, redditus, proventus, iura, obventiones et emolumenta sibi etiam loco pensionis annuae, ac etiam pensiones annuas sibi super similibus fructibus, redditibus, proventibus, iuribus, obventionibus, emolumentis, etiam sub quovis exemptionis et immunitatis a similibus vel dissimilibus oneribus, genere² reservatas et assignatas habentes et percipientes, prorata veri valoris ecclesiarum, monasteriorum, et aliorum beneficiorum, super quibus pensiones huiusmodi reservatae, constitutae et assignatae fuerint, contribuere teneantur), cuiuscumque status, gradus, ordinis, vel conditionis fuerint (venerabilibus tamen fratribus nostris sanctae Romanae Ecclesiae cardinalibus, qui pro universali Ecclesiâ iugiter nobiscum laborant, necnon militibus Hierosolymitanis, ac clericis, qui unum seu forsâ plura beneficia ecclesiastica insimul valorem an-

¹ Edit. Main. legit *nominandarum episcoporum, seu ecclesiasticarum praelatorum* (R. T.).

² Videtur legendum *in genere* (R. T.).

¹ Vocem *personarum* nos addimus (R. T.).

nium quadraginta ducalorum auri de camera non excedentia obtinent, et apud illa seu aliquod eorum personaliter resident, dumtaxat exceptis) annis singulis in certis locis et terminis ad id per ipsum Antonium episcopum modernum et pro tempore existentem collectorem praedictum, aliasque, ut praefertur, nominandas personas statuendis, integre persolvendum, et penes aliquem fide et facultatibus idoneum, seu alium ipsius Antonii episcopi et personarum arbitrio eligendum locum tutum et securum realiter deponendum, et ad ipsius regis requisitionem, ac Antonii episcopi et personarum praedictarum mandatum, in usum praedictum dumtaxat erogandum, apostolicâ auctoritate, tenore praesentium, imponimus, constituimus et ordinamus.

Ecclesiasticos monet, impostum subsidium alacriter persolvant.

§ 4. Archiepiscopos, episcopos, abbates, priores, et alias utriusque sexus ecclesiasticas, tam seculares quam regulares, personas praedictas hortantes, illisque districte praecipiendo mandamus, ut totâ christianae charitatis propensione incumbentes hanc necessariam opem alacriter amplectantur, et libenti animo exequantur; nos enim subsidium praemissum sic impositum, ut praefertur, exigi, deponi, insumi, et converti, ac archiepiscopos et episcopos, abbates, priores, omnesque et singulas alias personas, necnon capitula, congregationes, collegia et universitates fructus ecclesiasticos in universâ Portugallia percipientes, ad illius contributionem pro ratâ teneri, et obligatos esse, censurisque et poenis, tam ecclesiasticis quam pecuniariis, ipsius Antonii episcopi arbitrio imponendis, quacumque appellatione, aliove subterfugio cessante, cogi et compelli, et sic per quoscumque iudices et commissarios quavis auctoritate fungentes, sublatâ eis quavis aliter iudicandi et interpretandi facultate et auctoritate, iudicari et definiri debere, ac irri-

tum et inane quidquid secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari, decernimus.

§ 5. Quocirca venerabilibus fratribus archiepiscopo Bracharensi, et episcopo Colimbriensi, necnon dilecto filio inquisitori generali contra haereticam pravitatem in eodem regno apostolicâ auctoritate deputato, mandamus, quatenus ipsi, vel duo, aut unus eorum, per se, vel alium, seu alios, praesentes litteras et in eis contenta quaecumque, ubi et quando opus fuerit, ac quando et quoties pro parte ipsius Philippi regis, aut Antonii episcopi, et nominandarum personarum, desuper fuerint requisiti, solemniter publicantes, eisque in praemissis efficacis defensionis praesidio assistentes, faciant auctoritate nostrâ litteras et in eis contenta huiusmodi firmiter observari, ac quos ipsae litterae concernunt illis in omnibus parere et obedire; contradictores quoslibet per censuras et poenas tam ecclesiasticas quam necessarias¹ suo arbitrio imponendas, moderandas et applicandas, appellatione postpositâ, compescendo, invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii secularis.

§ 6. Non obstantibus piae memoriae Bonifacii Papae VIII praedecessoris nostri de unâ, et concilii generalis de duabus dietis, dummodo quis auctoritate praesentium ultra tres dietas ad iudicium non trahatur, ac aliis constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ac ecclesiarum, monasteriorum, ordinum, aliorumque regularium locorum praedictorum (etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis) statutis et consuetudinibus, stabilimentis, usibus et naturis, ac tam praedictis, quam aliis immunitatibus et exemptionibus per nos

Executores huiusmodi Constitutionis designat.

Contraria tollit.

¹ Videretur legendum *pecuniarias* (R. T.).

concessis, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis, ecclesiis, monasteriis, congregationibus, collegiis, universitatibus, ordinibus, eorumque superioribus, et personis praedictis, sub quibuscumque tenoribus et formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacissimis et insolitis clausulis, ac irritantibus et aliis etiam vim contractus inducentibus decretis, in genere vel in specie, et ad imperatorum et regum instantiam, ac aliâs quomodolibet concessis, confirmatis, approbatis et innovatis, (quibus¹, etiamsi de illis, eorumque totis tenoribus, specialis, specifica, expressa et individua, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio habenda aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, tenores huiusmodi, ac si de verbo ad verbum insererentur, praesentibus pro sufficienter expressis habentes, illis aliâs in suo robore permansuris, hac vice dumtaxat specialiter et expresse derogamus, ac illis sufficienter, etiam ad hoc ut nulla prorsus immunitas, aliave quantumlibet consideratione et notâ digna exemptio cuiquam adversus praesentium tenorem suffragari debeat, derogatum esse declaramus), contrariis quibuscumque; aut si aliquibus communiter vel divisim ab Apostolicâ sit Sede indultum, quod ad subsidiorum huiusmodi solutionem cogi, aut interdicti, suspendi vel excommunicari non possint per litteras apostolicas non facientes plenam et expressam ac de verbo ad verbum de indulto huiusmodi, ac eorum personis, locis, ordinibus, et etiam propriis nominibus, mentionem; et quibuslibet aliis privilegiis, indulgentiis et litteris apostolicis, generalibus vel specialibus, quorumcumque tenoribus existant, per quae praesentibus non expressa vel totaliter non inserta effectus huiusmodi gratiae impediri valeat

¹ Vocem *quibus* nos addimus (R. T.).

quomodolibet vel differri, et de quibus, quorumque totis tenoribus habenda sit in nostris litteris mentio specialis, quae quatenus praemissis adversentur, cuiquam nolumus ullatenus suffragari.

§ 6. Ceterum, quia difficile foret praesentes litteras ad singula quaeque loca, in quibus expediens esset, deferre, volumus et apostolicâ auctoritate praedictâ decernimus, quod earumdem praesentium transumptis, et sigillo Antonii episcopi praedicti, aut cuiusvis in dignitate ecclesiasticâ etiam constitutae personae munitis, ea prorsus fides in iudicio et extra in omnibus et per omnia adhibeatur, quae ipsis praesentibus adhiberetur, si forent exhibitae vel ostensae.

Transumptis credi iubet.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die xxii iunii MDCXXII, pontificatus nostri anno II.

Dat. die 22 iunii 1622, pontif. an. II.

LXIII.

Odoardus Parmae et Placentiae dux in consalonerium sanctae Romanae Ecclesiae designatur¹.

Gregorius Episcopus,
servus servorum Dei,
ad futuram rei memoriam.

Ad Ecclesiae Romanae regimen, dispensatione divinâ, nostrorum nullo suffragio meritorum eVecti, ex multis et gravissimis curae nostrae oneribus praecipuam sollicitudinem merito illi impendere conamur, ut pacem et tranquillitatem conservemus. Interdum enim, hoste humani generis instigante, nonnulli adversus ius et fas sese extollentes, terminos, quos posuerunt patres nostri, praerumpere, et reipublicae statum improbe perturbare nituntur, et, quod gravius est, sacra pro-

Exordium a necessitate institutum armis administrant et a laudibus Farnesiorum petunt.

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.